

TRUMANAS ŠIANDIEN INFORMUOS KONGRESA

BILBO IŠVAŽIAVO Į PIETUS GERKLĖS VĒŽIO OPERACIJAI

Senatas dirmininku išrinko Arthur Vandenberg, Bilbo klausimas bus svarstomas už 2 mėnesių

WASHINGTON, D. C., saus. 5 d. — Prezidentas Trumanas šiandien visą dieną ruošė kalbą, kurią rytoj jis rengiasi pasakyti naujai susirinkusiam kongresui. Trumanas kalbės lygiai pirmą valandą, jo kalba bus transliuojama per visas svarbesnes radijo stotis.

Prezidento sekretorius Ross pareiškė laikraštiniams, kad tekstas jau baigtas ir pasiūstas į kongresą. Ten jis bus mimeografuojamas ir dalinamas spaudai bei kongreso atstovams. Iki šio meto prezidento kalbos turinys neskelbiamas. Keli patarėjai peržiūrėjo paruoštą kalbą, bet svarbiausios josios paragrafus paruošė pats prezidentas, pareiškė Ross.

Vyrauja įsitikinimas, kad prezidento kalba bus pritaikyta republikonų valdomam kongresui. Trumanas nori, kad republikonai nenkenktų valdžiai tęsti užsienio ir vidaus politikos. Prezidentas palies ir darbo reikalus.

Manoma, kad prezidentas numatyti laiką negalės pasakyti kalbos kongresui, nes republikonai negalėjo suorganizuoti naujai išrinkto senato. Republikonai neleido senatoriui Bilbo prisiekti, tai jo šalininkai neleido susiorganizuoti.

BERNARD BARUCH ATSISTATYDINO IŠ ATOMO KOMISIJOS PAREIGŲ

Pacifiko garnizonai prašo pagalbos, siaučia baisios audros, vanduo smarkiai kyla

NEW YORK, N. Y., saus. 5 d. — Bernard Baruch ir jo patarėjai vakar atsistatydino iš atomo energijos komisijos pareigų.

Baruch sako, kad atomo energijos komisija atliko pati svarbiausią darbą, ji priėmė J. Valstybių paruoštą planą ir pasiūstė saugumo tarybai užtvirtinti. Baruch sako, kad jo vadovautoji komisija neturi daugiau pareigų, viską turės išspręsti saugumo taryba.

Smarkios audros Havajų salose

HONOLULU, Havajų salos, saus. 5 d. — Nepaprastai smarkios audros šiandien siaučia visose Havajų salų srityje.

Gyventojai aleido pakraščius, kad kylančios bangos užlietu gyvenamam namų. Kai kurios salos visiškai atskirtos, susisiektis negalimas.

Hilo miestelyje bangos užliejo 1,000 jardu atstumio esančius pastatus. Karo policija skuba evakuoti Puumailė ligoninę.

VANDUO GREŠĖ VISAM GARNIZONUI

Iš Pamira gautas radijo pranešimas, kuriame 108 kareivių garnizonas prašė greitos pagalbos.

Pranešimas sakė, kad iš visų kraštų vanduo pradėjo smarkiai kilti, manyta, kad visa salų kūrė nugalinti.

Vakar vakare demokratų ir republikonų vadai susitarė dėl kompromiso. Visa Bilbo bylą atidėta dvim mėnesiam, o pats Bilbo tuo tarpu išvažiavo į New Orleans, kur asmeniškas jo gydytojas padarys gerklės vėžio operaciją. Washingtono gydytojas patarė Mississippi senatoriui skubiai gydytis.

Vakar vakare senatorius Ellender tęsė ilgą savo kalbą, bet senatorius Barkley ją pertraukė specialiam pareiškimui. Tada jis priminė apie Bilbo ligą ir apie padarytą susitarimą.

Pats Bilbo sutiko su šiuo planu. Jis pareiškė laikraštiniams, kad už dviejų mėnesių, jei išliks gyvas, vėl atvyks į Washingtoną ir kovos dėl savo teisių. Bilbo priminė, kad jis skaičius senato nariu, kaip jis pats, taip ir jo štabas šiuos du mėnesius gaus algą.

Vos tikrai Bilbo incidentas buvo likviduotas, tuojau buvo prisaikdinti senatoriai ir išrinktas naujas pirmininkas. Senato pareigūnas Biffle įteikė Arthur Vandenbergui plakuką, o šis padėkojo demokratams ir republikonams už pasitikėjimą, pasižadėdamas galimai geriau eiti pirmininko pareigas.

Rusai išardė stiklo dirbtuvę

BERLYNAS, saus. 5 d. — Sovietų karo vadovybė visiškai išardė Jenos srityje esančią Zeiss-Schott stiklo dirbtuvę ir išvežė Rusijon.

Sovietų valdžia jau rudenį norėjo viską išvežti Rusijon, bet visame pasaulyje kilo triukšmas, Stalinas atidėjo išvežimą.

Iki naujų metų leista šiai dirbtuvei gaminti patiems vokiečiams reikalingus stiklus, bet dabar dirbtuvė griunama ir išvežama.

Italų premjeras atvyko į Washingtoną

WASHINGTON, D. C., saus. 5 d. — Italų premjeras de Gasperi šiandien atskrido į Amerikos sostinę.

Tvirtinama, kad de Gasperi nori gauti šimto milijonų dolerių paskolą krasčio ūkiui sutvarkyti.

Jis nori gauti ir maisto, nes paskutiniu metu visame krašte jaučiama didelė maisto stoka. Manoma, kad Italija gaus paskolą.

Chicagos Vaizdas

Michigone bulvaras prie Art imito Chicagoje. Paskutinėmis dienomis Chicagoje iškrito pusėtinai daug sniego. Tai paskutinių dviejų metų rekordas.

Rengėsi "nuversti" vengrų valdžią

BUDAPESTAS, Vengrija, s. 5 d. — Komunistiškas vidaus reikalų ministeris Rajk paskelbė, kad policijai pavyko išaikinti planą dabartinei valdžiai nuversti.

Pasikėsintojai esą bandė taikos sutarties pasirašymo dieną nuversti koalicinę valdžią ir sugrąžinti diktatorių Horthy.

Policija suėmė 55 asmenis, kurie bus traukiami teisman.

Rusai nori kontroliuoti unijas

PARYŽIUS, saus. 5 d. — AFL atstovas Europoj, Irving J. Brown, pranešė valstybės departamentui, kad sovietų valdžia stengiasi užkariauti Vokietijos darbininkų unijas, iš kurių rengiasi valdyti kraštą.

Jeigu rusai pasiektų savo tikslo, tai susitarimai su Maskva nueitų niekais, nes rusai galvoti savo tikslų siekti per unijas.

Šiuo reikalu Brown įteikė kelis protestus Amerikos karo vadovybei.

—Demokratinės Akcijos Sąjunga laikinu savo pirmininku paskyrė ponį Eleonor Rooseveltienę.

—Italijoj ištisus metus pykosi Danzica ir Nucerno šeimoms; vakar abiejų pusių vyrai susinėšė rankines granatas ir ginklus, puolė vieni kitus, kol tikrai vienas narių gyvas.

—Kongreso nariai reikalauja sumažinti valdžios mokesčius kailliams ir brangenybėms.

Rusai traukia jėgas turkų pasienin

NEW YORK, N. Y., saus. 5 d. — Sovietų valdžia ir vėl traukia karo jėgas Turkijos pasienin.

Amerikos karo attache nuryko pasienin ir patikrino turkų žinias, sako Drew Pearson.

Britų valdžia buvo nutarusi neparduoti modernių ginklų Turkijai, bet pakeitė savo nusistatymą, kai patyrė apie sovietų kariuomenės judėjimą. Turakai dabar galės pirkti ginklus Anglijoj.

STALINAS REIKALAUJA IŠDUOTI ALEKSEJEVĄ, NORI JAM KERŠYTI

Maskva išgalvojo pinigų neatsiskaitymą ir kitus šmeižtus, sako pabėgęs pareigūnas

WASHINGTON, D. C., saus. 5 d. — Sovietų valdžia pareikalavo surasti ir atiduoti jai Kirilą Aleksejevą, kuris prieš porą mėnesių pabėgo iš sovietų ambasados Meksikoje ir su savo šeima apsigyveno J. A. Valstybėje.

Ambasados patarėjas Fiodor Orechov lankėsi valstybės departamente ir įteikė raštą John D. Hickersonui, kuris dabar tvarko rytų skyrių.

Departamento valdininkai stebisi tokiu Maskvos reikalavimu, nes tarp šių dviejų valstybių nėra jokios išsiuntimo sutarties.

ALEKSEJEV NEATSISKAITĖ LEKŠEJŲ BRANGENYBES

Sovietų ambasada tvirtina, kad Aleksejevas, kuris nuo 1942 metų buvo sovietų ambasados prekybos attache Meksikoje, neatsiskaitė su sovietų valdžia. Aleksejevui buvo pavesta parduoti brangūs akmenys Meksikoje, bet jis neatidavęs visų pinigų.

Be to, Aleksejevas vinto išdaviku ir atliko visą eilę nusikalstamų veiksmų sovietų valdžios atžvilgiu, jis privalęs aiškintis teisme.

MASKVOS KALTINIMAI YRA IŠGALVOTI

Martin Richmond, Aleksejevo advokatas, vakar pareiškė spaudai, kad sovietų ambasados kaltinimai apie pinigų neatsiskaitymą yra išgalvotas sovietų agentų šmeižtas.

Aleksejevas atsiskaitė su ambasada iki paskutinio cento, jis nepadarė jokio išdavikiško veiksmo.

Sovietų valdžia yra pasiryžusi keršyti valdžios pareigūnui, nesutinkančiam su komunistų diktatūra, todėl ir išgalvojami šmeižtai, sako.

SOVIETŲ AGENTAI SEKIOJA PABĖGUSIJI

Advokatas paskelbė, kad sovietų agentai jau ir dabar sekioja Aleksejevą. Prie jo namo pastebėti keli įtartini asmenys, todėl Aleksejevas buvo priverstas keisti savo butą. Sovietų prekybos attache

SUGRĮZUSIUS BALTIEČIUS RUSAI SIUNČIA PRIEVARTOS DARBAMS

Dvinsko ir Minsko stovyklose okupantai tikrina sugrįžusius latvius, sako neseniai atbėgusieji

ŽENEVA, Šveicarija, saus. 5 d. — Okupacinė sovietų armija suima iš Vokietijos ir Austrijos sugrįžusius latvius ir vėl juos sodina į koncentracijos stovyklas, tvirtina žmogus, tikslai gruodžio mėnesį atbėgęs iš Latvijos. Chicago "Tribune" korespondentas E. R. Noderer turėjo progos pasikalbėti su nauju atbėgėliu. Pavardės minėto žmogaus negali skelbti, nes bijo, kad rusai nekeršytų Pabaltijje pasilikusiai joji šeimai.

Pasirodo, kad komunistai įsteigė dvi specialias stovyklas sugrįžusiems išvietintiems tikrinti. Viena yra Dvinske, pačioje Latvijoje, o antroji įsteigta Minske, Gudijos sostinėje. Visi sveiki vyrai ir moterys tuojau yra skiriami vergų darbams ir siunčiami Rusijos gilumon. Latvijoje leidžiama pasilikti tikrai senems, seniems ir vaikams, jeigu sugrįžusiųjų praeities politinis veikimas nesukelia baimės šių dienų valdovams.

PRIEŠ BALTIEČIUS NEVARTOJA PRIEVARTOS

Nei J. A. Valstybės, nei Didžioji Britanija nepripažino Pabaltio valstybių aneksijos, todėl prieš šiuos, Estijos ir Lietuvos išvietintuosius nevertinama prievartos.

Bet sovietų valdžia skaito lietuvius, latvius ir estus sovietų piliečiais, todėl sovietų "ryšių karininkams" leista lankyti baltiečius ir įtikinti juos savu noru grįžti į gimtinius kraštus.

SUGRĮZO TIKTAI KELI ŠIMTAI BALTIEČIŲ

Nežiūrint į dideles sovietų valdžios pastangas, į Pabaltio kraštus sugrįžo tik keli šimtai išvietintųjų.

UNRRA statistikos rodo, kad labai mažas Pabaltio gyventojų skaičius patikėjo sovietų agentų viliojimams.

Daugiausia grįžta tie, kurie paliko žmonas su vaikais, ir visą laiką jais buvo susirūpinę.

SIBIRAN ISTREMTIEJI LATVIAI NEGRĮZTA

Tuo tarpu nei vienas 1940 metų vasarą Sibiran istremtas latvis iki šio meto dar nesugrįžo. Tada okupacinė sovietų valdžia ištrėmė 32,250 latvių.

Kai rusai antrą kartą okupavo Latviją 1945 metais, tūkstantčiai latvių bėgo į vakarus, kad tikrai nepatektų sovietų valdžion.

Apskaičiuojama, kad iš dviejų milijonų tautos, apie pusantro milijono žmonių bėgo užsienin arba buvo ištremti Rusijos, Danijos, Švedijos, Prancūzijos, Olandijos, Belgijos, Šveicarijos, Italijos ir Vokietijos bei Austrijos išvietintųjų stovyklose.

Vėliausios Naujienos

— Pamira saliekėj busiam garnizonui pavojaus jau nėra. Karo laivas išvežė visus karius.

— Niurenbergo kalėjime pasikorė dr. Westfall, aukštas nacių teisingumo ministerijos pareigūnas. Jis privalėjo teismui aiškintis dėl visos eilės valdžios patvarkymų, liečiančių suimtųjų kankinimus ir žudynes.

— Kaire žydų teroristai puolė traukinį, vežusį britų kareivius į Palestiną. 12 britų sunkiai sužeista, bet traukinys nuvažiavo į paskyrimo vietą.

— John Foster Dulles bus sekretoriaus Byrnes patarėju Maskvos konferencijos metu, kur bus svarstoma taika su Vokietija.

— Oswald Arania, buvęs Brazilijos užsienio ministeris, atvyko Washingtonon.

— Iš Graikijos sugrįžę britų parlamento atstovai sako, kad britai privalėtų atšaukti savo kariuomenę ir kad dabartinė graikų valdžia privalėtų būti pakeista.

— Gen. George Marshall vyksta į Washingtoną, nemano, kad jis vėl grįžti į Kiniją.

— Kinijoj, komunistų kontroliuojamoj zonoj, nukrito keleivinis lėktuvas, 43 keleiviai užmušti. Lėktuvui vairavo J. V. lakūnas Sharkey.

PREZIDENTO CIVILIŲ TEISIŲ KOMITETAS

Šios tautos istorija parodo, kad demokratija niekad nėra pastoviai saugi. Amerikiečiai kiekvieną kartą turi iš naujo ją ginti. Dabartinė karta savo milžiniška militari- ne jėga jau turėjo ją ginti nuo priešų užsienyje. Dabar po- vadovystė Prezidento naujai įsteigto Committee on Civil Rights ruošiasi vartoti demo- kratinius žygius ginti ją nuo priešų namie — priešai kaip neseniai atgaivintas Dr Klux Klanas, The Columbians ir kiti elementai Amerikos gyvenime, kurių neapykanta ir fanatiš- kumas ugdo prievartą ir įsta- tymų nepaisymą.

Pradžioje gruodžio mėn. Prezidentas Trumanas paskel- bė įsteigimą šio komiteto. Pa- gal jo prašymą, Komitetas re- komenduos naują legislaciją ir procedūras sustiprinti fede- ralės valdžios — ir valstijų — jėgas apsaugojimui civilių teisi- ų ir laisvių, kurios yra demo- kratijos pagrindas. Komite- to svarbiausia užduotis bus re- komenduoti įstatymus, kurie duos Federalinei valdžiai pla- tesnę jurisdikciją civilių lais- vių srityje.

Gaždinimas negrų balsuotojų pietinėse valstijose, minių žiaurybės, brutaliai — lig šiol nenubausiti — linčavimai A- merikos piliečių, pastangos "neapykantos" organizacijų įpikdyti vieną rasę prieš kitą, vieną tautybę prieš kitą — tą viską prezidentas turėjo ome- nyje, kada jis įsteigė Commit- tee on Civil Rights. Jis pa- reišė, kad po pirmojo pa- saulinio karo "laisvė nuo baimės" buvo rimtai grasinama, kada "organizuotos grupės taip kurstė neapykantą, kad minių veiksmai išgaudino ym- nus ir moteris dėl jų kilmės ir tautybinių įsitikinimų."

"Šiandien," jis sakė, "laisvė nuo baimės ir demokratinės įstaigos, kurios ją remia yra atakuojami. Kai kuriose vieto- se laiks nuo laiko nebuvo ga- lima įvykdyti užlaikymą įsta- tymų, ir asmenys kartais ka- reiviai ir net moterys buvo užmušti, sužeisti arba išga- dinti.

"Užlaikymas civilių teisių yra valdžios — valstijų, fede- ralės ir vietinės — pareiga. Kada įstatyma užlaikantieji žygiai negali išpildyti šią pirmą val- dymo pareigą, šie žygiai ir au- toritetas privalo būti pastip- rinti ir pagerinti.

Konstitucijos garantavimas asmenims laisvių, jis pabrėžė, uždeda ant federalės valdžios "pareigą veikti, kada valstijos ar vietiniai autoritetai neap- saugoja šias konstitucines tei- ses."

Bet valdžią sulauko netin-

kami civilių teisių statutai, kuriuos reikia paplatinti ir pagerinti, jis sakė.

Prezidentas baigė: "Todėl aš šiandien skelbiu egzekuty- vį įsakymą įsteigti Prezident's Committee on Civil Rights, ir prašau to komiteto man pa- gaminti rašytą raportą. Šis raportas privalo turėti reko- mendacijų dėl priėmimo arba įsteigimo legislacijos tinkame- snių ir efektingesniū būdų ir procedūromis apsaugoti tei- ses Suv. Valstijų žmonių.

I šį komitetą prezidentas pa- skyrė 15 piliečių iš industri- jos, darbo, religijos, apšvietos ir socialio darbo sričių. Jų tarpe yra atstovai svarbiau- sių tautybių ir rasių Amerikoje. Šie vyrai ir moterys padės pir- myn pastumėti procesus, pagal kuriuos amerikiečiai pakeis savo įstatymus ir net pataisys savo Konstituciją, jei tai su- naikins neteisybes ir pagerins socialius pakeitimus.

Teisingumo Departmentas, kurio pareiga yra adminis- truoti federalius įstatymus, in- gi veikia. Per kiek laiko šis Departmentas manė, kad reik- ia daugiau autoriteto sulai- kyti civilių teisių laužymą. De- partamentas jau gamina rap- ortą savo patirčių tuose at- sitikimuose. Suv. Valstijų ge- neralinis prokuroras įteiks rap- ortą sekamam Kongresui, kur nauja civilių teisių federalė legislacija turi prasidėti.

Diskusuojamas dabartinius federalius civilių teisių įstata- mus, Generalinis Prokuroras pareiškė:

Lygiai kaip yra pareiga Tei- singumo Departmento įvyk- dyti civilių teisių statusus vi- sose situacijose, kurias tik lie- čia ir pritaikinti jas visiems žmonėms, visų rasių, tautybių ir politinių įsitikinimų — taip yra kiekvieno amerikiečio pa- reiga, praktikuoti kasdienini- me gyvenime amerikoniškus principus toleravimo ir teisin- gumo, kurie yra mūsų civili- zacijos palikimas.

Yra kiekvieno amerikiečio pareiga prižiūrėti, kad jo apy- linkė, jo valstija, jo federalė valdžia visada pritaiko šiuos principus. Yra pareiga kiekvi- no piliečio ir kiekvienos apylin- kės.

Nors žinome, kad negalima išnaikinti neapykantą įstata- mais, bet pagerinti civilių teisių įstatymai, kuriuos Prezidento komitetas ir Department of Justice dabar bando suformu- luoti, greičiau suseks prasizen- gėjus. Remdami tokius pasiū- lymus dėl tokių įstatymų ame- rikiečiai sustiprins egzistojan- tį autoritetą ir tuo greičiau A- merikos svajonė taps tikreny- be. —FLIS

TEISINGUMAS VISIEMS

Kartais teisingumo klausimas Amerikos piliečiams nukentėju- siems dėl rasės, tautybės arba tautinės kilmės pavirsta tau- tinių klausimų. Dabartiniu me- tu daug dėmesio kreipiama į negrų klausimą. Praeitą vasa- rą Mississippi valstijoje daug negrų buvo sulaikyti nuo bal- savimo. Senatorių Bilbo kalti- na už sulaikymą daug negrų nuo balsavimo vietų.

Lapkričio mėnesį įstatymas buvo praveistas Alabama valsti- joje, pagal kurį balsuotojai "pri- valo suprasti ir išaiškinti Suv. Valstijų konstituciją" ir mok- slumo kvotimai buvo panaikin- ti. Suprantama, kad šis įstata- mas, praveistas tam, kad sulai- kyti negrus nuo užsiregistra- vimo. Bet jeigu žmonės būtų priversti užlaikyti šį įstatymą, tas sulaikytų baltuosius nuo bal- savimo taipgi. Net Suv. Valsti-

jų Aukščiausio Teismo teisdari- ai kartais negali išaiškinti Konstitucijos parūpinimų.

Kitas atsitikimas įvyko At- lanta, Georgia, kada narys The Columbians atakavo jauną neg- rą. Ši organizacija yra viena iš naujausių neapykantos organi- zacijų.

Oliver Harrington, negras laikraštinkas ir buvęs karo korespondentas, šiandien sako prakalbas prieš tokius anti- demo- kratiškus žygius. Army Air Corps atsakė jo aplikaciją, ne- turėjo lavinimo parankumų negrams. Kada jau negrai galė- jo įstoti, Harrington buvo per- senas. Praeitais metais jis tapo viešų santykių patarėjas, dėl National Association for the Advancement of the Colored People.

Neseniai, reikalaudamas "Justice for all", jis kalbėjo New Yorke. Ypač kaip negrai

Ida McGuire, kino aktorė, kuri avyko iš Los Ange- les į New Yorką kad galėtų dalyvauti Alvin Paris byloje Pastarasis yra kaltinamas tuo jog bandęs papirkti pro- fesionalius futbolininkus, kad tie pralaimėtų lošimą.

suprato teisingumą.

Jis sakė: "Apie 15,000,000 amerikiečių negrų tiki, kad tei- singumas Amerikoje reiškia tei- singumą baltiems... mylime A- meriką lygiai kaip visi ameri- kiečiai..."

"Beveik milijonas negrų tar- navo šios šalies ginkluotose jė- gose antrame kare... daugiau negu 600,000 darbo šaltose. Mus prašė tarnauti, pasikiau pasakė, kad nesame gana geri kovoti... Kitais žodžiais, nedavėt progos aukoti savo kraują išgelbėjimui kitų gyvybės, net ir baltųjų... Amerikiečių karo nusistatymas buvo neįsileisti negrų į fronto linijas, kol 92-as pulkas galuti- nai pasiekė Europą.

"Kareiviai grįžo. Daug vete- ranų nepatenkinti tuo, kad jie negali rasti butų, darbų, apsau- gos. Bet negrų veteranų proble- ma yra spalva.

Iš 97 veteranų ligoninių šiuo metu 17 prima negrus vetera- nus tik "extreme emergency" atsitikimuose. 3,000 negrų ve- teranų Georgia ir Mississippi valstijose neturi nė vienos lo- vės ligoninės. U. S. E. S. ofise

Birmingham (Alabama) tik- vienas negras veteranas, kole- giją baigęs, gavo dženitoriaus darbą. Nuo V-J dienos daugiau negu 9 negrai veteranai buvo pakarti ir nei vienas žmogū- dys nesuimtas.

"Kalbama apie teisingumą... teisingumą negrams vetera- nam, arba teisingumą dėl 15, 000,000 negrų... Aš klausiu... ne, aš reikalauju... teisingumo dėl Amerikos. Nes tikiu, kartu su milijonais negrų, kurių ba- tai paliko savo žymę Kassarine Pass, Cassino, Anzio, Nor- mandy, Berlyne, Iwo Jimo ir Tokio, kad čia mūsų tautoje turime širdį ir įrankius sufor- muoti naują pasaulį. Įrankiai tautos sutvortoju idealai. Jie įrašė tuos idealus į mūsų Kon- stituciją — visiems gerbti ir ginti.

Dėl tų įvykių pietinėse val- stijose, nors partijos reikalai privertė tyrinėjimą Bilbo kvali- fikacijų dėl vietos Suv. Valsti- atsitikimuose. 3,000 negrų ve- teranų Georgia ir Mississippi valstijose neturi nė vienos lo- vės ligoninės. U. S. E. S. ofise

įstatymą, kuris dar toliau su- varžys negrų balsavimą toje valstijoje, buvo daug opozici- jos. Alabamos demokratiškas gubernatorius, kaip ir kitos li- beralų ir darbo grupės, smer- kė tą įstatymą.

Kada laikraščiai rašė apie The Columbians, gal stipriaus- ius žodžius apie tą įvykį tarė Ralph McGill, redaktorius atsa- komingos ir įtakingos Atlanto Constitution. Jo editorialai smerkė Columbian vadus At- lanta mieste ir prisidėjo prie diskreditavimo šių jaunų pik- tadarių.

Kaip Atlantos redaktorius ra- šo apie neteisingumus negrams, kiti redaktoriai ir vadaai visur seks Amerikos geriausias tradi- cijas gindami svetimšalių grupes, tautybines grupes ir kitą mažumų elementą, kada kiti abejos arba nesupras jų proble- mų. —FLIS

"NAUJIENAS" SKAITO VISI SROVINTI ŽMONES. DARBINIŲ KALBIZNIERIAL, PROFESIONALAI, DWASININKAI, VALSTYBINTINKAI, MOKSLININKAI.

Pp. Armul lankė Melrose Parke

Ponia Armul, jos dvi dukte- rės ir sūnus buvo atvažiuavę į Melrose Parką savo giminių ap- lankyti.

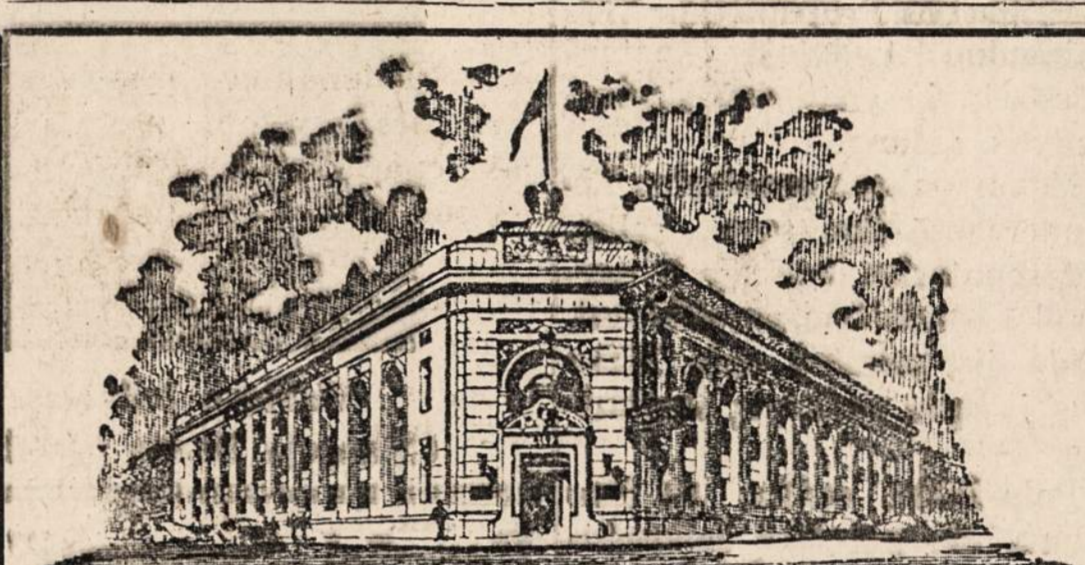
Aplankė seserį ponią Dvarec- kas ir švogeri, brolių William Millush, taipgi visus pažįsta- mus ir gimines Chicagoje.

Pasisvečiavo penkias dienas, praleido linksmai Naujus Me- tus ir išvažiavo atgal į Michi- gan valstiją.

Ponia Armul turi labai gra- žias dukteris ir gražų sūnų. Vai- kai visi labai geri. Savo moti- nai jie gerbia, kaip kad gerb- davo tėvus senovėje. Malonu motinai tokius vaikus turėti. Jie yra gerai išauginti ir ge- rai išmokinti.

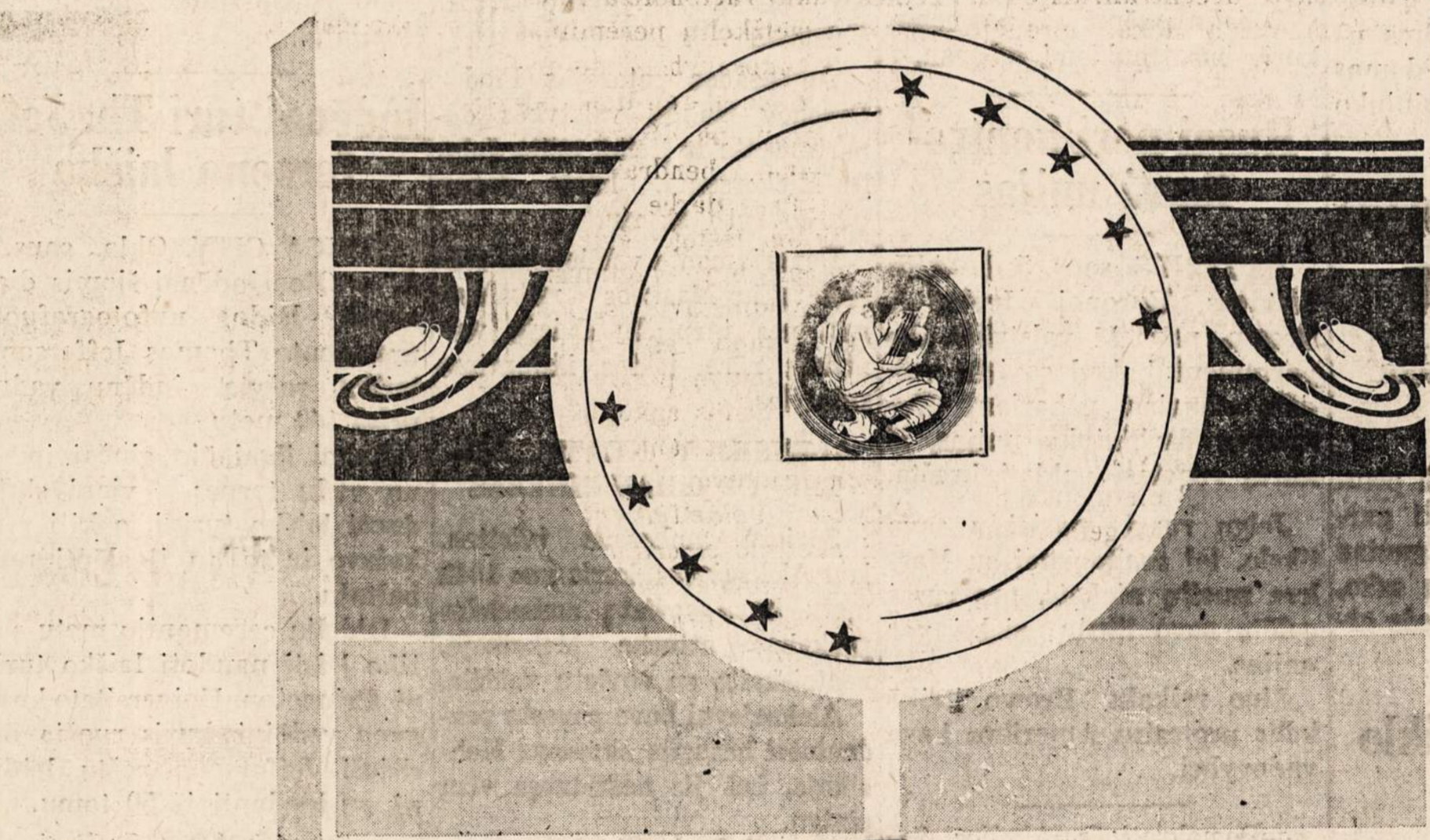
—Vengrijos vidaus reikalų ministeris uždraudė rašyti apie krašte pradėtą demokratiškų elementų valymą iš atsakomiu- gu įstaigų.

Garsinkitės "N-nose"

PASKOLOS ANT MORGICIU —
UZ ZEMIAUSI NUOSIMITI
TURTAS \$19,000,000.00 — ATSAARGOS FONDAS \$1,500,000.00
Taupymo skyriuje dabar mokame 2%. Per 37 metus visados išmokėjom ant pareikalavimo

STANDARD FEDERAL SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
UNDER U. S. GOVERNMENT SUPERVISION
4192 ARCHER AVE. Tel. VIRginia 1141
JUSTIN MACKIEWICH, Pres. and Mgr.

NAUJIENU KONCERTAS

KOVO 16 ta

1947

INCOME TAKSUS PILDŲ

J. P. VARKALA

VALSTIJOS REGISTRUOTAS AUDITORIUS

4148 ARCHER AVE.
Tel. Virginia 2114

Atyda Tavernoms

Mes esame specialistai dėl Tavernoms įrengimo. Gausit alų tiesiog iš skiepo bakčios be kokių. Dabar turim reikmenis. Pasaukit mūsų atstovą **STANLEY TARAUSKI, YARDS 7889.**

DISTRICT REFRIGERATION CO.
942 West 35th Street

CHARLES IR BRONICE BARTKUNAI

Pranešame visiems draugams ir pažįstamiems, kad persikėlėm į naują vietą Tavern Biznį.

38 EAST 108th STREET
Tel. PUL. 7929. Res. COM. 9840

FRANK'S TAVERN

Pranešame draugams ir pažįstamiems, kad mes vėl Tavernoms biznyje adresu:

4163 So. Halsted St.
Tel. VIRGINIA 9617
F. Bastis ir A. Sideikis, Sav.

EXTRA! EXTRA!
Peraitytas vardas ir adresas.

MONARCH LIQUOR

Lietuviškas Zydukas
Nathan 3529 S. HALSTED ST.
Kanter Phone YARDS 6054

Perfect for today's popular "Tossed" salads

KRAFT FRENCH DRESSING

AMERICA'S LARGEST SELLING BRAND

Garsinkitės "N-nose"

Saura Wheeler KAINA 20c

No. 988—Megstos servetėlės

NAUJIENOS NEEDLECRAFT DEPARTMENT
1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. No. 988

Čia įdėtu 20c ir prašau atsiųsti nan aukščiau pažymėtą numerį.

Vardas ir pavardė _____
Adresas _____
Miestas _____
Valstija _____

Iš Pietų Amerikos

J. Lazdauskas Toliušis

URUGVAJAUS LIETUVIŲ MANIFESTAS UŽ NEPRIKLAUSOMĄ LIETUVĄ

IŽANGĖLĖ

Dar nepasibaigus Taikos Konferencijai Paryžiuje, Urugvajaus Lietuvių Taryba išleido šį manifestą. Tai jau antras U. L. T. manifestas. Pirmas buvo išleistas komunistinių Pietų Amerikos lietuvių kongreso išvakarėse, įvykusio rugpjūčio 24, 25, 26 ir 27 d. d. 1946 m. Montevideo mieste, Urugvajuje. Kongresas buvo inspiruotas diplomatinio Maskvos įstajū, jo tikslas — reikalauti Lietuvos aneksijos legalizavimo. Kongrese dalyvavę atstovai didelį daugumą buvo „atstovai nuo savęs“ ir atstovai nuo tokių „organizacijų“, kurios buvo sutvertos „kongreso“ išvakarėse. Priimtos jame r. zoliucijos, reikalaujančios išduoti sovietų budeliams Lietuvos žmones užsieniuose už nepalankumą okupantams, aiškiai pasako, kad lietuviški stalinistai yra Maskvos šnipai ir Lietuvos išdavikai, o Stalino diktatūra yra niekas kitas, kaip sena žuvis, supuvusi nuo galvos iki uodegos. Kas tos smarvės priragaus, lieka pasitautišūniniams ne tik sau pačiam, bet taip pat ir savo draugams, savo tautiečiams, savo tautai ir net savo tėvams. Viena tautiečių, prisiragavusi senos bolševikiškos žuvies, gavusi žinią, kad bolševikai susaūdė Lietuvoje jos tėvelį, paklausta kaip ji tai žiūri, atsakė ve kaip: „Gerai, kodėl neklusė rusų!“ Iš tokių individų susidedanti visuomenė — ne visuomenė, o abazas — gyvulių abazas, sergantis pasiutimo liga.

Kaip pirmąjį, taip ir šį manifestą nuoširdžiai pasirašinėjo Urugvajaus lietuviai, išskyrus sergančius. Taip pat nuoširdžiai parėmė ir demokratinė Urugvajaus spauda, kaip socialistų „El Sol“, liberalų dienraščiai „El Plata“, „El Pais“, „El Dia“, „El Inicador“ (pastarasis savaitraštis). Ši spauda karo metu rėmė Sovietų Rusiją, bet dabar pamačiusi sovietų imperialistines užgaidas ir naciškus žiaurumus okupuotose kraštuose, labai atkingai remia Urugvajaus Lietuvių Tarybą, mielai patalpindama jos manifestus ispaniškai. Dėka spaudos paramai, komunistų šauktas „kongresas“ padarė daugiau žalos Rusijai, negu gero: „Kongresas“ skandalingai nepavyko, nežiūrint į tai, iš kokių trimių

betrimuotų stalinistai apie pasisekimus. Pasirašiusieji šį manifestą išreiškė pagėdavimą, kad manifestas būtinai tilptų „Naujiensose“ ir „Keleivyje“ kartu su visų parašais. Patalpinus be parašų būtų blogiau: bolševikai tvirtintų, jog tai tik vieni „grigaitininkų“ (socialistų vadų) manifestas. Gi talpinant su parašais, bus daug aiškiau: visi, kurie skaitys, pamatys, jog nepriklausomos demokratinės Lietuvos norinčių lietuvių yra kur kas daugiau, negu bolševikų — Maskvą parsidavusių, Lietuvos engėjų.

Dar vienas pasirašiusių pagėdavimas tai tas, kad šis manifestas gerb. „Naujiensų“ redaktorius Dr. Pius Grigaitis malonėtų (originalą) persiųsti Lietuvos Informacijos Centrai arba Lituanistikos Leidinių Archyvui.

Urugvajaus Lietuvių Taryba laikosi tokios pat pozicijos, arba labai panašios, kaip ir Amerikos Lietuvių Taryba. Tarybos „konkurentu“ yra Patriotinių Urugvajaus Lietuvių Organizacijų Federacija, būdinga jūsiškiams „misijonieriams“, gal dar blogiau: susikompromitavo išsivadėjimo Vilniaus ir Klaipėdos. Federaciją privedė prie to jos vadų desorientacija ir intymus bendradarbiavimas su pilsudinėmis Lenkijos atstovais Urugvajuje. Bet federatininkų paleistūs dūmus mes jau išskaidėm per spaudą ir iš radio stočių, pareikšdami, kad mūsų tauta visai negalvoja apie tai, kad bolševikiška okupacija pakęsti antrąja Liublino Unija. Federatininkai tarybininkus vadina „bolševikais“, o bolševikai juos vadina „pro-naciais“. Skaitančioji visuomenė lai pamato, kas per vieni tie tarybininkai.

J. Lazdauskas-Toliušis, „Naujiensų“ bendradarbis Urugvajuje

Viena seniausių tautų Baltijos pakraščiuose yra lietuvių tauta. Apie ją kalba savo raštuose senovės romėnų istorikai Tacitas ir kiti. Keli tūkstančiai metų prieš krikščionybės laikus lietuviniai jau gyveno savo dabartiniame krašte. Kai kurie mokslo vyrai, gimindamiesi ir priešistorinius laikus, ima savo darbų pagrindą lietuvių kalbą, nes ji viena nežiūrint į tai, iš kokių trimių

skrito kalba. Lietuvių tautos broliai, kaip kad sako kai kurie istorikai, yra vaskai, kuriuos germanų tautos bus nutūmusios į vakarus. Lietuvis, kaip ir vaskas, pasižymi savo atkaklumu, sąžiniškumu, myli darbą ir yra organiškai priešinamas savo pavergėjams. Lietuvių liaudies literatūra, raktas praeities laikų pažinimui, yra labai vertinama mokslo vyrų. Mūsų liaudies kūryba, pasakos, legendos, padavimai, liaudies dainos, priežodžiai ir bendrai liaudies menas bei jos literatūra, nežinomų autorių sukurtą, yra nemirstantieji lietuvių tautinės kultūros liūdinkai.

Lietuva turi garsią savo gyvenimo praeitį. Kelis šimtus metų Lietuva buvo laisva ir nepriklausoma valstybė. Trylikame šimtmetyje lietuviams atmušo pusę pasaulio užkariavusiu totorių, kurie buvo bemaną pavergti mūsų kraštą ir gręstė visai vakarų Europai. Daugiau kai du šimtu metų lietuvių gynėsi nuo vokiečių, o 1410 m. kunigaikštis Vytautas sudavė lemiantį smūgį vokiečių kariuomenei Žalgirio laukuose.

Lietuvos susilpnėjimo priežastys praeities gyvenime glūdi ne jos nepasisekimuose kovoje, bet susijungime su Lenkija. Lietuva lenkams davė karalių dinastiją, o naujieji jos karaliai, turėdami giminytės ryšius su senąja tėvyne Lietuva, laikotarpyje 1569 m. legalizavo abiejų tautų susijungimą, po viena Lenkijos karalių vėliava.

Nelaimė, kad šis susivienijimas, taip apskuriant anų laikų diduomenės prauštas, pasirodė esanti didelė istorinė klaida; dvi tautos, turinčios skirtingas kalbas, skirtingus charakterius ir skirtingas socialio gyvenimo tradicijas, sudarė du priešingus šaltinių vidaus gyvenimo ginčams. Didelė dvilypė valstybė, vieton vyravimo Europos valstybių gyvenime, savo decentralizacijos ir vidaus vaidų dėka, pradėjo slinkti žemyn ir pabaigoje XVIII šimtmecio didelę Lenkijos-Lietuvos valstybę pasidalino tarp savęs Rusija, Austrija ir Vokietija. Taip pasibaigė šių dviejų tautų unija...

Didžioji Lietuvos dalis pateko Rusijai. Būdamą rusų nelaisvėje Lietuvos liaudis per tris kartus — 1831, 1863 ir 1905, — buvo sukilusi prieš savo pavergėjus. Ypačiai buvo žiaurus 1863 metų sukilimo numalšinimas. Daugelis lietuvių, rusų general-gubernatorių M. Muravjevo įsakymu, buvo pakarta miestų aikštėse. Jų tarpe Lietuvos baudžiauninkų vadas kun. A. Mackevičius. Tūkstančiai šeimynų buvo ištremta į Sibirą, žemė ir turtas konfiskuotas. Konfiskuota 1794 dvarai ir kita tiek kaimų bei vienkienų. Baustų piliečių skaičius siekia daug tūkstančių gyventojų. Po šio sukilimo Muravjevas uždarė visas lietuvių mokyklas ir uždraudė skaityti ir spausdinti lotynų raidėmis lietuviškas knygas. Tai toks buvo M. Muravjevas, kuri bolševikiška Maskvos propaganda, dabar jau norėtų lietuviams rekomenduoti kaip mūsų liaudies „draugą“.

Vasario 16 d. 1918 m. Lietuva paskelbė savo nepriklausomybės atstatymo raštą. Gegužės 15 d. 1920 m. susirinko demokratiniais pagrindais išrinktas Steigiamasis Seimas. Jame buvo šios frakcijos: krikščionių demokratų bloko 59 atstovai, valstiečių liaudininkų 28, socialdemokratų 12, žydų 7, lenkų 3, bėpartvių 2 ir vokiečių 1; viso 112 visos tautos rinktų atstovų. Rugpjūčio 1 d. 1922 m. Steigiamasis Seimas priėmė atsikūrusios Lietuvos konstituciją, suteikdamas valstybei demo-

Nuo nepriklausomybės paskelbimo iki gruodžio 17 d. 1926 m. Lietuva padarė didelę pažangą savo tautos gyvenime; ją pripažino nepriklausoma ir savarankiška valstybe viso pasaulio tautos, jų tarpe ir Sovietų Sąjunga, įstojo į Tautų Sąjungą ir buvo jos nariu iki Sov. Rusija ją pavergė, užmezgė diplomatinis, kultūrinis ir ekonominius ryšius su kitais pasaulio kraštais ir t. t.

Vidaus krašto santvarka buvo organizuota demokratinės ir progresyvos sistemos pagrindais. Pasekmingai buvo pravesta žemės reforma, suteikiant bežemiams ir mažžemiams žemės iš nusavinamų dvarų. Dvarų savininkams buvo palikta tik 80 ha žemės. Krašto ekonominė būklė buvo jungiama su kooperacijos ugdymu visame krašte. Pieno kooperatyvai (pieniūnės), žemės ūkiu, vartotojų, savitarpinio kredito ir kiti, veikdami kooperatinių organizacijų centro vadovybėje, sudarė stiprius ir pastovius pagrindus bendram tautos ūkiui. Virš 50% visos Lietuvos eksporto ir importo, prieš užimant rusams, buvo liaudies kooperatinių organizacijų rankose.

Gruodžio 17 d. 1926 m. perversmas buvo susilpninęs, tas tiesa, tautos entuziazmą ir sukėlęs opoziciją prieš fašistojantį Voldemarą ir Smetonos režimą; bet vis dėlto kooperacija ir ekonominė valstybės būklė, sukurtą prieš perversmą, paliko neišjudinta iš savo pagrindų. Lietuvos litas, nežiūrint vidaus gyvenimo sunkumų, išsilaikė pastovus, nenukentėdamas nuvertinimų, kaip kad yra atsitikę daugelio kitų tautų gyvenime. Pats Smetonos režimas, po to kai vokiečiai atėmė Klaipėdą, buvo bepradedas sukti į demokratinės santvarkos pusę.

Nepriklausoma Lietuva, nežiūrint į jos nedidelį plotą, yra davusi didelį pažangos šuolį savo tautos gyvenime. Žemės ūkiu racionalizavimas, miškų ir gelžkelių perėmimas valstybės nuosavybėn, kooperacijos ir kooperatiniais pagrindais pramonės išvystymas, didelė pažanga bendrame meno ir kultūros darbe ir nepaprasta skuba išaugęs švietimo darbas gali būti atgimusios tautos pasididžiavimas, kaip kad kalbėdami apie nepriklausomą Lietuvą pasisako š. Amerikos žymūs spaudos atstovai, kurie yra lankę nepriklausomą Lietuvą.

Kuomet Vokietija, pasirašius nepuolimo sutartį su Sov. Sąjunga, uždegtė puolamojo karo gaisrą vakarų Europoje, tai Sov. Sąjunga, pasinauduo-

damis apaslopomis, užėmė Lietuvą su kitom dviem Pabaltės valstybėm.

Savo agresyvaus veikimo pačiamui išscinizavę diktatorių kraštuose vartojamų rinkimų komediją, kuri, iš anksto sudaryta kombinacija, turėjo duoti tokius rezultatus, kad formaliai pateisintų Lietuvos pavergimą.

Kuomet Sov. Sąjunga užpuolė Hitlerio kariuomenė, tai visas demokratinis pasaulis pasiaukė už ją, pasmerkdamas vokiečių užpuolimą. Bet dabar, kai sąjungininkų valstybės yra nugalėjusios užpuolikų bloką Europoje ir Azijoje, tai Sov. Sąjunga turi moralę ir juridines prievoles atitaisyti savo anksčiau padarytą mažoms tautoms skriaudą, tai yra: ištikimai vykdyti jos ir kitų sąjungininkų valstybių pasirašytą Atlanto raštą, kuriame yra pažadėta laisvo apsisprendimo teisė visoms pasaulio civilizuotoms tautoms.

Reikalaujami laisvo apsisprendimo teisės lietuvių tautai palaikome taiką, nes lietuvių tautos pavergimas, nors ir sumanai dangstomas visokiais vardais, išeina aikštėn ir ugdo būsimųjų prieštaravimų pagrindą, o taip pat veda prie aktyvaus priešinimos pavergtias tautas. Lietuva nori gerų ir draugių santykių su Sov. Sąjunga, bet nenori būti jos provincija.

URUGVAJAUS LIETUVIŲ TARYBA

Pr. Vikonis, J. Lazdauskas-Toliušis, A. Gumbaragis, M. Krasinskas, J. Babilius. Seka parašai narių ir U. L. Tarybos kovą remiančių tautiečių:

J. Miklovis, E. Mikloviene,

T. Ramonas, K. Liaudanskas, A. Račkauskas, J. Felendregė, B. Laučius, B. Laučienė, K. Vilkas, S. Vilkienė, A. Brazys, E. Puslytė, A. Kiaulavičius, O. Keuliavičienė, M. Holzanaitė, O. Mačiulaitis, A. Buliauskas, A. Miniūskas, L. Miniauskienė, J. Z. Rey, O. Grauskienė, M. Venslauskas, Z. Klikenytė, T. Krasinskienė, D. Lazdauskienė, V. Baliukas, M. Baliukienė, A. Čėsna, J. Bisliukas, S. Bisliukienė, J. Petrauskas, A. Auželis, Z. Vikonienė, K. Gičiūtė, K. Ramanauskas, J. Musteikis, S. Čėsna, M. Čėsniene, A. Vaštakas, J. Čžas, P. Jarmalavičiūtė, E. Jarmalavičienė, B. Nemickas, O. Vaškevičiūtė, A. Jusis, P. Zukelis, S. Jūrelytė, J. Jagminas, A. Repčikienė, J. Vitkauskas, A. Paulėnaitė, A. Vitas, A. Vitienė, P. Štrimaitė, J. Kondrotas, S. Bartnikaitis, E. Bartnikaitienė, R. Minetai, P. Indrelūnas, V. Klimavičius, T. Pakutkienė, J. Kavaliauskas, T. Dzevečka, A. Knopas, J. Kandratavičius, M. Adukaitė, U. Brazienė, A. Pautienius, P. Liaudinskas, U. Liaudinskienė, J. Brazys, S. Pagarauskas, J. Pagarauskienė, S. Petkevičiūtė, A. Bagurskaitė, A. Repčikaitė, Z. Bagurskienė, K. Černiauskas, A. Čirpaitė, J. Meginis, J. Karadžius, S. Tamošiūnas, A. Čirpus, A. Čirpienė, B. Čirpaitė, St. Tamošiūnas, O. Linevičiūtė, A. Lazdėnas, A. Stepanavičiūtė, P. Grebliūnas, V. Grebliūnienė, J. Debesys, V. Debesienė, P. Vilkas, J. Vilkienė, P. Veta, A. Goda, O. Prapuolenaitė, St. Goda, J. Švedas, O. Kresnaitė, M. Kalinauskaitė, A. Žilinskas, B. Miškinis, B. Veto, M. Rey de Veto, A. Liūdžius, S. Jargušas, J. Kėrevičius, M. Asakaitė, S. Gusčėnaitė, S. Paulauskas, V.

Vijūnas, A. Gusčėnienė, V. Dainauskas, A. Aleksandravičius, A. Pabrinkis, L. Jurčnas, J. Tatarūnas, J. Stankevičius, E. Valiūnienė.

(Pabaiga) Montevideo, 1-10-1946

Raminančioji jo siluma palengvina kankynę

STREŅŲ GĖLOS

• Prielūk prie milijonų ty, kurie patiekia JONHONSON'S NEGAROS PASTERIU — PAGAMINTU taip, kad greitai palengvintų nugaros skausmus. Daktarų išbandymai šimtus žmonių įrodė, kad jis PATARNAUJA!

• Vartojant šį plasterį, tai lyg naudoti kaitinamąjį paduškaitę, pačiamu jaus darbe. Švelnus vaistai sušalina kraujo apimtą, SILDO jums nugarą, atilinoja skausmą ir sustingimą. Jis švelus, jo jėga tęsiasi kelias dienas.

• Johnson's NEGAROS PASTERIS saugo nuo užsikimšimo. Pastiprina raumenis, duoda atiramų pajū skaudamajam vietai. Ji gamina Johnson & Johnson — vardu, kuris reiškė loykybę per 50 metų. Visose vaistinėse.

JOS. F. BUDRIK INC.

Didelė Krautuvė RAKANDŲ, RADIO IR JEWELRY

Kviečia visus širdingai atsilankyti į mūsų krautuvę.

Televizija demonstruojama kiekviena diena.

Naujos 1947 metų RADIOS, lietuviški rekordai ir rašomos mašinos.

Patyres laikrodininkas sutaiso gerai laikrodžius. Krautuvė atdara pirmadienį ir ketvirtadienį vakarais iki 9 val. vakaro.

Budriko radio valanda

Iš W. C. F. L. leidžiama kiekviena sekmdienį 9:30 val. vak., o ketvirtadienį vakarais iš stoties W. H. F. C. nuo 7 iki 8 vak.

Jos. F. Budrik, Inc.
3241 So. Halsted St.
Tel. CALUMET 7237

Garsinkitės "N-nose"

828

Laura Wheeler
KAINA 20c

No. 828—išsiuvinėjimai servetėlėms, indašluosčiams ir vaikiškoms staltiesėlėms.

NAUJIENOS NEEDLECRAFT DEPARTMENT
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. No. 828

Čia idedu 20c ir prašau atsiųsti man aukščiau pažymėtą numerį

Vardas ir pavardė _____
Adresas _____
Miestas _____
Valstija _____

PASINAUDOKITE PROGA!
TAUPLYKITE PINIGUS • ATEICIAI • BEDARBEI • PIRKIMUI NAMO • PAGELBAI LIGOJE • IR SENATVEJE.

ČIA IDĖTI PINIGAI NEŠA 3%.

Kiekvieno indėliai yra apdrausti iki \$5,000; o vedusi pora gali indėlius sukombinuoti taip, kad bus apdrausti iki \$15,000.00.

ISIMTI GALIMA LENGVAI PAGAL PRIIMTAS TAISYKLES.

Indėlius galima atnešti arba pasiųsti laiškas.

DUODAME PASKOLAS ANT LENGVŲ ISMOKĖJIMŲ

UNIVERSAL

Savings and Loan Association

1739 So. Halsted St. Tel. CANal 8500

Atdara kasdien nuo 9 ryto iki 5 vakaro. Ketvirtadieniais nuo 9 ryto iki 8 vakaro, šeštadieniais nuo 9 ryto iki 1 po pietų.

Planingas Taupymas Visada Moka Gerus Dividendus

SI BENDROVĖ PER 42 METUS SAVO TAUPLYTOJAMS ISMOKĖJO KIEKVIENĄ SUTAUPYTĄ DOLERĮ SU GERAIS DIVIDENDAIS. KIEKVIENO TAUPLYTOJO TARPINIAI YRA APDRAUSTI IKI \$5,000.00 PER FEDERAL SAVINGS AND LOAN INSURANCE KOMPANIJA.

Partrauksim jūsų pinigus iš kitur, jei atnešite savo bankinę knygutę

PASKOLOS ANT MORGICIŲ UŽ 4%

MUTUAL FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

UNDER U. S. GOVERNMENT SUPERVISION

2202 W. CERMAK ROAD TEL. CANAL 8887-8999

JOHN J. KAZANAUSKAS, President and Manager

Office hours: Daily 9 A. M.—5 P. M.; Thursdays 9 A. M.—7 P. M. Wednesdays 9 A. M.—12 Noon.

TURTAS VIRŠ \$2,900,000—ATSARGOS kapitalas virš \$200,000

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates: \$6.00 per year in Canada, \$6.00 per year outside of Chicago, \$8.00 per year in Chicago. Uždarymo kaina: Chicagoje — paštu: Metams \$8.00, Pusei metų 4.00, Trims mėnesiams 2.00, Dviem mėnesiams 1.50, Vienam mėnesiui .75.

Obstrukcija Senate Del Bilbo

JAV senate republikonai nutarė neleisti senatoriui Bilbo (dem. iš Mississippi) priimti priesaiką, tuo būdu sulaikant jį nuo pareigų ėjimo senate. Theodore G. Bilbo yra pagarsėjęs, kaip atkaklus negrų priešininkas, kuris nenori, kad jiems būtų pripažintos lygios teisės su baltais žmonėmis, ypačingai teisė dalyvauti rinkimuose.

Penktadienį, kada senatoriai susirinko į pirmąjį posėdį, Bilbo negavo priesaikos. Du kartu buvo nutarta, kad, šaukiant naujai išrinktuosius senatorius, jo vardas būtų praleistas. Tačiau, Bilbo draugai, pietinių valstijų senatoriai, šoko jam į pagalbą ir iškirto šposą republikonams. Jie pasipriešino saikdinimui visų kitų senatorių, kurių vardai eina alfabeto eilėje po Bilbo. Tokiu būdu nuo priesaikos tapo sulaikyti 36 senatoriai, daugumoje republikonai.

Kadangi yra pasipriešinimas jų saikdinimui, tai klausimas turi būti debatuojamas, pirma negu jisai galės būti išspręstas. Šituo pasinaudodami, pietiniai senatoriai pradėjo sakyti ilgus kalbas — vadinasi, daro obstrukciją arba, kaip amerikoniai sako, "filibuster." Senate yra išgyvenęs paprotys, kad kalbėtojas gali kalbėti, kiek jisai nori ir apie ką tik nori. Aprėžti kalbėtojams laiką gali tik tai dviejų trečdalių daugumos nutarimas.

Nežinia, ar republikonai tokią daugumą gautų, nors juos remia apie 10 demokratų iš šiaurinių valstijų. Šeštadienio posėdžiui užsidarius, republikonų, turinčių teisę balsuoti, buvo tik 29, o demokratų — 31. Jeigu prie republikonų prisidėtų 11 demokratų, tai susidarytų lygiai du trečdaliai, 40 prieš 20. Kitaip bus sunku tą "filibusterį" sustabdyti, ir senatas negalės susiorganizuoti.

Bilbo yra toks tipas, kad visi padorūs žmonės į jį prastai žiūri. Senatas turi teisę jo nepriimti, nežiūrint to, kad Mississippi valstijoje jisai buvo išrinktas. Tokių atsitikimų yra buvę praeityje. William Lorimer, iš Illinois valstijos, buvo 1912 m. pašalintas iš senato. Frank L. Smith, taip pat iš Illinois valstijos, buvo 1928 m. ir pasakui antru kartu, sekančiais metais, neprileistas prie priesaikos.

Kada senatas atsisako "pasodinti" naujai išrinktus senatorius, tai pakanka paprastos daugumos nutarimo. Bet jeigu senatas nori pašalinti savo narį, kuris jau "sėdi" senate, tai reikia dviejų trečdalių daugumos. Štai dėl ko republikonų strategai sumanė diskvalifikuoti Bilbo, pirma negu jisai priims priesaiką. Jie abejoja, ar jie gautų du trečdalių balsų, jeigu jisai būtų priimtas ir po to būtų siūloma jį išmesti.

Tačiau Bilbo's pašalinimas vienokiu arba kitokiu būdu dar nepabaigs kėblimų, kuriuos su juo turi senatas. Sugrįžęs namo, Bilbo gali vėl kandidatuoti į senatą ir Mississippi valstijos balsuotojai gali jį dar kartą išrinkti. Senatui tada vėl tektų spręsti, ar jį įsileisti, ar ne. Tos valstijos įstatymai yra tokie, kad jo išrinkimas yra beveik užtikrintas.

Bėda yra ne tiek Bilbo asmenyje, kiek Mississippi valstijos santvarkoje ir jos gyventojų galvose. (Pastaba. Obstrukcija senate tapo pabaigta priėmus kompromisą, kuriuo einant Bilbo laikinai ims senatoriaus algą, bet nedalyvaus posėdžiuose.)

Palestina

Slaptos žydų organizacijos pradėjo teroro kampaniją prieš britus Palestinoje, kas iššaukė Anglijoje daug pasipiktinimo. Spauldoje pasirodo vis daugiau balsų, reikalaujančių, kad valdžia imtųsi aštriausių priemonių prieš kraštutinius žydų elementus.

Bet Atlee kabinetas dar nepasiduoda teroristų provokacijoms ir bando geruotai išspręsti Palestinos klausimą. Šituo tikslu yra šaukiama Londone šio mėnesio 21 d. konferencija, į kurią yra kviečiami žydų ir arabų atstovai. Konferencijai vadovauti yra paskirtas užsienio reikalų ministeris Bevin.

Rimti žydų veikėjai Europoje ir Amerikoje ne tikta smerkia tuos žydų karstuolius, kurie puola britų valdininkus ir kareivius Palestinoje, bet iš viso yra priešingi kovai prieš Angliją. Ką gero, iš tiesų, žydai pasiektų, jeigu britai iš Palestinos išėitų? Juk tenai yra daug daugiau arabų, negu žydų. Kas žydų teises Palestinoje apginti, paėmus arabams valdžią į savo rankas?

Vienintelė išeitis, gal būt, bus — padalinti Palestiną į dvi valstybes: vieną arabišką, antrą žydišką. Ir tegu jie save valdo!

APŽVALGA

KITAS SOVIETŲ "NEGRĮŽĖLIS"

Aną dieną rašėme apie Rusijos inžinierių ir diplomatų Kirilą Aleksiejevą, kuris pabėgo iš atstovybės Meksikoje ir slapstosi New Yorke, atsisakydamas grįžti į Sovietų Sąjungą, kurią jisai vadina "pavergta" šalim ir "koncentracijos stovykla". Savitrašis "The New Leader" praneša apie kitą sovietų "negrįžėlį", kapitoną Michailą Koriakovą. Rašo:

"Tarp daugelio sovietų valdininkų Europoje, kurie neseniai pabėgo, yra kapitonas Michail Koriakov, buvęs sovietų pasiuntinys biuletenio Paryžiuje redaktorius. "N.K.V.D. agentai, suėmę jį jo hotelyje, laikė jį nelaisvą pasiuntinybėje, prieš išvežant į Rusiją. Pasinaudojęs proga, kada buvo atdaros durys į pasiuntinybę ir tuo pačiu laiku atsifilinkai buvo taip pat atkelti kiemo vartai, jisai spruko į gatvę ir, N. K. V. D. agentams besivejančiam, dingio minioje.

"Pabėgęs į Pietų Ameriką, jisai parašė knygą "Kodėl Aš Atsisakau Grįžti Rusijon", kuri greitai bus išleista Jungtinėse Amerikos Valstybėse."

Michail Koriakov, kaip Kravčenko ir Aleksiejev, rašo, kodėl jie nenori grįžti į Sovietų Rusiją. Albertas Vabalas-Leonas Prūseika turėtų parašyti knygą, kodėl jisai nevažiavo į Rusiją, kada Kominternas jį tenai kvietė. Tai irgi galėtų būti įdomu skaityti, — ypačingai, jeigu Prūseika dar pridurtų skyry: "Kodėl Aš, Sėdėdamas Amerikoje, Giriu Sovietų Rojų, Iš Kurio Bėga Patys Rusai."

NETEISINGAS ĮTARIMAS "SVETIMKALBEI" SPAUDAI

JAV atstovų buto Ne-Amerikinės Veiklos Tyrinėjimo Komitetas ketina duoti eilę patarimų kongresui, kaip apsaugoti šią šalį nuo neįsitikimų elementų, kurie knisais po konstituciniais Amerikos pagrindais. Komitetas turi galvoje daugiausia komunistus, ir kai kurie jo nariai mano, kad tas "raudonas" galvalas veisiasi tarp atviurų, vartojančių ne anglų kalbą. Todėl jie siūlo pažeboti "svetimkalbę" spauldo, verčiant ją dėti ištiesus angliškų vertimus šalia kiekvieno straipsnio, telpančio toje spauldoje.

Šitoks patvarkymas be galo

apsunkintų laikraščius, kurių būklė ir taip nėra labai lengva. Jau pirmojo pasaulio karo metu "svetimkalbei" spaudai buvo daromas didelis trukdymas, kada ji turėdavo pristatinti paštu angliškų politinių straipsnių vertimus; o dėti vertimus laikraestyje, užimant dvigubai daugiau vietos kiekvienam straipsniui, būtų dar aršiau.

Antrojo pasaulio karo metu vertimų nebuvo reikalaujama, nes valdžia suprato, kad tai neturi prasmės, nes, jeigu ji nori žinoti, ką lietuvių, lenkų arba vokiečių kalba emantiejų laikraščiai rašo, ji gali pasisamdyti vertėjus, kurie tą darbą atliks ekonomiskiau, negu patys laikraščiai. Dabar, karui praėjus, būtų dar didesnė nesamone laikraščius veržyti.

Atstovas J. Parnell Thomas (iš N. J.), kuris bus Ne-Amerikinės Veiklos komiteto pirmininkas, pasipriešino tam negudriam sumanymui, pareikšdamas, kad tai būtų priešinga JAV konstitucijai, kuri laiduoja spaudos laisvę. Chicago's "Tribune" taip pat jį nupeikė, kaip neteisingą įtarimą laikraščiu, kurių milžiniška dauguma turi gerą vardą, nežiūrint to, kad keletas tarp jų tarnauja krašto priešams.

Prie to reiktų dar pastebėti, kad Amerikos priešams pasitarauja daugiau anglų kalba leidžiami laikraščiai ("Daily Worker", "The New Masses", "PM" ir pan.), negu "svetimkalbiai" leidiniai. Ir stambiausieji Maskvos kvislingai yra "fikri amerikoniai" — Browder, Foster, Corliss Lamont, o ne kokie nors lietuviški, žydiški arba lenkiški bimbinkiniai.

Reikia tikėtis, kad JAV kongresas mes tuos spaudą varžančius sumanymus į gurbą.

ANTRA LIBERALŲ GRUPĖ

New Yorke neseniai susiorganizavo "Progressive Citizens of America," iš įvairių bolševikuojančių "liberalų" komitetų. Jiems vadovauja žinomi Maskvos "bendrąkleiviai" Dr. Frank Kingdom ir Jo Davidson.

Bet yra kita tikrų Amerikos liberalų grupė, kuri vadinasi "Union for Democratic Action." Ji turėjo savo konferenciją, sausio 4 d., Washingtone. Tarp kitų į ją buvo pakviesti buv. prezidento našlė Eleanor Roosevelt ir sūnus Franklin Roosevelt. Šita liberalų grupė griežtai atsidarė nuo komunistų ir nuo fašistų.

REPATRIJACIJOS TAISYKLĖS IR PROPAGANDA

(Tęsinys)

7. SANTYKIAI SU SOVIETŲ RYŠIO KARININKAIS

J. V. Armijos nuostatai bendradarbiavimui su Sovietų ryšio karininkais paduodami sūtraukioje UNRRA personalo žiniara. Pamatiniai dokumentai išvardinti šaltiniuose (referencės). Visi valdininkai ir stovyklų vadovai, kurie turi progos sueiti į kontaktą su ryšio karininkais, turi pilnai suprasti UNRRAos atsakomybę ir J. V. Armijos patvarkymus.

A. Vizitai stovyklose: kiekvienas akredituotas sovietų ryšio karininkas turi teisę aplankyti UNRRAos aptarnaujamą stovyklą tuo tikslu, kad sueity į kontaktą su tautybėmis, šiam įsakyme (potvarkyje) išvardytomis.

B. J. V. Armijos atstovai: Sovietų ryšių karininkai turi teisę aplankyti UNRRAos žinioje esantį lagerį, kai jis yra J. V. Armijos atstovų lydimi.

C. Pasikalbėjimai su išvietintais asmenimis: pasikalbėjimai su išvietintais asmenimis (DP) — atskirai ar grupėmis, gali

vykti J. V. Armijos atstovų priežiūroje, ir UNRRAos pareigūnai padės sueiti į tokius kontaktus.

Tokių mitingų lankymas turi būti savanoriškas, bet išvietinti asmenys turi būti paraginti eiti į mitingus ir klausytis, ką ryšių karininkas turi pasakyti.

D. Sovietų piliečių sąrašai: didik sąrašai asmenų, J. V. kariškos valdžios pažymėtų esant sovietų piliečiais, gali būti pristatyti Sovietų ryšių karininkams. UNRRAos pareigūnai bendradarbiaus su kariškos valdžios organais parengiant ir įteikiant tokius sąrašus.

E. Namų lankymas. Ryšių karininkai turi teisę namus aplankyti ir teirautis apie gyventojus kiekviename name, bet jiems neturi būti leidžiama reikalauti įėjimo į kambarį, pasikalbėjimo ar sulaikymo (arešto).

F. Jėgos ar spaudos vartojimas. Nei jėga nei spauda nebus naudojama tam, kad būtų padarytas pasikalbėjimas, trumpas namų aplankymas ar susirinkimas (mitingas). Santykiai turi būti kiekvienu atveju palaikomi laisvo noro principu.

8. SOVIETŲ RYŠIO KARININKAI ŠIUO METU DARBO LAUKE

Šie karininkai šiuo metu yra darbo lauke:

Table with columns: Karininko Pavardė, Tautybė, Priskyrimo prie J. Armijos vieta, Telefonas. Includes names like Pulk. It. A. K. Oreshkin, Pulk. It. Lukst, latvis, Maj. U. G. Procludin, rusas, Kap. C. Pavlov, rusas, Maj. Sergei M. Chernow, rusas, Kap. E. V. Leibert, latvis, Pulk. It. L. A. Berezinskas, liet., Kap. E. E. Savaliev, rusas, Kap. F. H. Lepa, latvis.

J. H. WHITING, Zone Director

M. GUDELIS

MARTINKAIČIO ATSIMINIMAI

PRAEITIS PRISIMINTI NE TAIP JAU LENGVA

—Pasakoti apie praeitį yra nelemtas reikalas, — pradėjo aštuoniadesimtus metus einąs Petras Martinkaitis. — Viena, man pačiam ta praeitis, išskyrus kelis šviesesnius ir džiaugsmo pilnus momentus, atrodo gana pilka, tokia kasdieninė; o antra, šių dienų jaunimui praeitis visai nerūpi. Kaip vyresnieji, taip ir jaunesnieji šiandien gyvena tiktai dabartimi. Vienas kitas turi šokių tokius asmeniškus planus artimam ateičiai, bet dauguma rytojaus diena beveik nesirūpina. Prieš trisdešimt, keturiasdešimt ir net penkiadesimt metų praeitim susidomėjimas buvo daug didesnis, nes tada ir ateitimi žmonės daugiau rūpinosi. Tada ne tiktai atskiri asmenys, bet net didokos draugijos, istisi visuomenės sluoksniai darydavo planus ateičiai, dėl jų ginčydavosi, juos taisė, derino ir dėl jų kovojo, tuo tarpu šiandien visi šie reikalai palikti kažkokiam fatalizmui.

Be to, šių dienų jaunimas keistokai žiūri į tą praeitį. Jis kreipia dėmesį tiktai į didelius dalykus, į kolosalius įvykius. Jeigu jau kalba eina apie praeitį, tai jį turi būti didelė praeitis, t. y., turi būti penkių šimtų, tūkstančių arba net dviejų tūkstančių metų praeitis, bet kas dėjosi prieš septyniadesimt metų, kaip gyvena prieš šešiasdešimt metų Amerikon atvažiavusieji lietuviai, kokiū būdu buvo išaugintos dabartinės lietuvių organizacijos, kokios buvo tų laikų gyvenimo sąlygos, kaip atvykusiems emigrantams teko vargti ir kokiū būdu skausmus reikėjo ašarose skandinti, tai vargu kuriam įdomu.

Praeitis pažinti naudinga, jeigu iš jos norima pasimokyti. Bet šiandien jaunesnieji rodo labai mažai noro iš tos praeities mokytis. Kuriam galui jiems mokytis? Jie daugiau žino. Galėtų, rodos, bent išvengti tų klaidų, kurias mes padarėm, nerūpėti taip brangiai mokėti už tas pačias pamokas, už kurias mes prakaity, nervais ir gyvom širdies žaizdom mokėjom, bet kada matai šitokią nuotaiką, tai dažnai jau ir praverčia burną sučiupai, kad iš tavęs nepasityčiuotų, neapibartų arba net melagiškai neįsivadintų.

Is kitos pusės turiu pripažinti, kad septyniadesimt penkis metus persiritusiam žmogui ir melagiui tapti labai lengva. Mokslininkai jau atomą suskaldė, elektros pajėgumą milijoninėmis dalimis matuoja, radarais su mėnuliu susisiečia ir pro debesis bei ūkanas žiūrėti išmoko, bet iki šio meto dar nieko nepatyrė apie atminties veikimą. O ta atmintis — tai yra keičiausias dalykas. Kartais užmiršti vakar girdėtą kalbą, bet aiškiausiai prisimeni prieš penkis metus nugirstą; krautuvėję nežinau, ko atėjai, bet vos spėji peržengti namų slenkstį — prisimeni, jog nenupirai svarbiausio dalyko; dažnai išstisomis sauitėmis prieš akis pinasi koks sulaužytas ratas arba keistoka moters skrybėlė, tuo tarpu pra-

eišpiai net užsirašytą skolai atiduoti dieną. Pasitaiko ir taip, kad istisas valandas praleidi, norėdamas prisiminti kokį vardą arba datą. — ir negali prisiminti, o kai tas vardas jau nereikalingas, kaip galvoji visai apie ką kitą, jis visai neaukta ateina.

Atmintis krečia dar keistesnių išdaigų su senesniais įvykiais: kai kurie jų šiandien prieš akis stovi taip, kaip aš juos mačiau prieš septyniadesimt arba šešiasdešimt metų, o kitus dalykus prisimenu labai miglotai. Kai kuriuos pasikalbėjimus galėčiau žodis žodim atpasakoti, o apie kitus negalėčiau nė vieno žodžio pasakyti; prisimenu, kad susitikau su tokiu ar kitokiu žmogumi, bet negalėčiau pasakyti, kuriais reikalais mudu kalbėjomės. Matau aiškiausiai tėviškes vaizdą su visais trobesiais, kūdroj plaukiojamais žašutkais, nokstanciais sodais ir linguojančiom avizom; giržiu šieną vartančios sesers balsą ir giraitė aidėjančių atbalsų, bet labai miglotai prisimenu dalykus, kurie dėjosi trisdešimčia metų vėliau.

Taigi, atmintis, viena iš labiausiai vertinamų žmogaus sąvybių, gali ir teisingiausių žmogų paversti melagiū. Kai atgal pasukti josios ratukų krumpļiai fiksliai nekabina, žmogaus valia ir geri norai nieko pagelbėti negali, praeities ratas sklindžiai nesisuks, vaizdas bus neaiškus. Gyvenime mačiau šilto ir šalto, girdeju gero ir blogo, bet, sulaukęs žilo planko, nenoriu, kad mane apkaltintų neteisėybę sakant. Todėl iš manęs ir nereikalaukite daugiau, negu čia jums pasakojau. Paminėsiu tiktai tuos įvykius, vietas, žmones ir išgyvenimus, kurie aiškiausiai dar ir šiandien stovi atmintyje, kuriuos prisimindamas dar kartą išgyvenu. Neaiškiesiems vaikams ir atmintyje išblukusiems įvykiams nebus vietos, aš jų visai neminėsiu.

Prieš leidžiantis į praeitį, aš noriu vieną dalyką priminti apie dabartį. Šiandien visi girdime žmones pasakojant "ir kasdien skaitome apie lietuvių kovas ir karo metu gimtiniam mūsų kraštui užtrauktas nelaimės. Bet tikėkiti, kad okupantas yra vienintelė krašto nelaimė ir kad lietuviai vedė kovas tiktai prieš leteną uždėjusią Rusijos mešką — yra tiktai dalis tiesos.

Šiandien kova dėl nepriklausomybės yra pati svarbiausioji, vargu rasi bent vieną lietuvį, kuris nenorėtų matyti savo kraštą išlaisvintą nuo svetimųjų, bet Lietuvoje yra ir daugiau negerovių, dėl kurių patys lietuviai vedė, veda ir ves kovas. Jie privalės tas kovas vesti, nes progresas yra galimas tiktai kovojant su nelemta šių dienų dabartimi. Lietuviai nieku nesiskiria nuo kitų pažangių pasauliui tautų, pirmyn žengti ir jie nori, todėl jie kovojo ir tebekovoja dėl geresnės ir gražesnės ateities.

Ir mano jaunatvės laikais Lietuva buvo rusų okupuota, tada dauguma lietuvių nekentė

KORESPONDENCIJA

Lawrence, Mass.

Prakalbos pavyko nebgliausiai.

Amerikos Lietuvių Tarybos Lawrence skyrus buvo surengęs prakalbas gruodžio 29 d. Lietuvių svetainėje, 41 Berkeley st. Kalbėtojas, ką tik atvykęs iš Europos gerb. Dr. Gervydas, kalbėjo apie Lietuvos išsikūrimą ir apie jos atsiestatymą bei apie dabartinį jos sunaikinimą. Kai buvo Lietuvą okupavę rusai ir naikino ją, taip pat antrasis okupantas, kuris išvijo rusus iš Lietuvos, būtent, vokiečiai irgi žiauriai elgėsi, apibūdinti lietuvius ir naikindami, kas tik pateko. Pačiam kalbėtoji teko pergyventi visas tas baisenybes ir visus nežmoniškus žiaurumus.

Dr. Gervydas kalba labai rimtai ir nuosekliai; atrodo, kad jis galėtų kalbėti dieną ir naktį ir jam nepritruktų kalbos iš pergyventų laikų, ir pačiai publikai nenusižostų klauzysis. Šiose prakalbose publika taip klausėsi, jog svetainėje viešpatavo nepaprasta tylą, — girdėjosi tik kalbėtojas, kuris pasakėjo visas tas baisenybes.

Labai gaila, kad pasitaikė prastas oras — snigo ir lijo, tai daug žmonių sunaikė, bet pagal tokį orą, tai vistiek prisirinko nemažai publikos. Aukų surinkta viso \$102.71. Vardai skelbiami "Keleivyje". Prakalbų vedimo pirm. W. Vaitkūnas. Aukų rinkimo komisija: Mrs. N. Penkus, Miss Z. Stravinskas, Mrs. N. Pajereskas ir Antanas Pivnickas.

—M. Stakionis.

rusų ir vedė su jais kovas, bet buvo ir kitų gyvenimo reikiinių, dėl kurių lietuviams teko kovoti ir bėgti į užsienius. Vienus stūmė užsienin nelemtos ekonominės sąlygos, kiti negalėjo pakęsti lietuviškame kaime buvusio tamsumo, tretieji buvo priversti apeisti gimtinį savo kraštą dėl pakantros stokos, dėl žiaurios fanatiškumo.

Lietuviai, žinoma, pirmon eilūn turės atsikratyti kraštą pavergusių fizinių okupantų, bet jiems teks pakelti dar sunkesnes kovas, kol visiškai atsipalaiduos nuo dvasios okupantų. O lietuvių dvasia pavergta ne nuo 1940 metų! Lietuvių tampe kaptais jau sušvitėdavo ir aiškiesni žiburiai, apie juos mums buvo labai smagu skaityti, bet platesnių krašto gyventojų dvasios pavergimas dar nebuvo pralaužtas ir nepriklausomybės laikotarpiu.

Lietuvio dvasia buvo daug anksčiau pavergta, negu gimtinis jo kraštas, todėl ir nereikia stebėtis, kad kova dėl minties laisvės buvo vedama net ir tais laikais, kai apie krašto laisvę labai mažas žmonių skaičius galvojo. Šiandien daugelii tai gali keistai skambėti, bet aš tvirtinu, kad kova lietuvių dvasiai išlaisvinti bus vedama net ir tuo metu, kai kraštas jau bus išlaisvintas.

Čia pareikštom mintim patvirtinti duosiu kelis vaizdus iš nelabai tolimos praeities.

(Bus daugiau)

Galės fotografuoti saulės spindulius

CAMBRIDGE, MASS. saus. 1 d. — Fizikas Bruce Billings išrado specialų filtrą, kuris leis fotografijos aparatui traukti saulę vykstančių sproginėjų leidžiamus spindulius. Naujas filtras taip įtaisytas, kad jis nutraukia visas spinduliuojančias spalvas.

Tvirtinama, kad šios fotografijos padės fizikams nustatyti tikrą saulės medžiagų sudėtį.

LIETUVIŲ RATELIAI

CHICAGOS LIETUVIŲ TARYBOS VEIKLA

Aną dieną sutikau Chicago Lietuvių Tarybos prez. K. Mačiuką, kurs man sako: "žinai, darbo pilnos rankos, ir reikia skubėti, kad viskas būtų tiksliai padaryta. Reikia organizuoti kolonijų skyrius, reikia gauti gabiių tikiųjų pardavėjų, kad kodaugiausia tikiųjų paroduotų, reikia sukelti paskintą Amerikos Lietuvių Tarybos mūsų apielinkei kvotą \$65,000. Saku, noriu, kad kiekvienas geros širdies lietuvis tai suprastų ir prisidėtų prie šio svarbaus Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės gelbėjimo darbo."

Atsakaiu: Tai sveikintina, reikia dirbti!

O štai mūsų darbščioji vietos Tarybos sekr. Euphrosine Mikužiūtė man rašo sekančius neužpelnytus komplimentus: "Tamsta, būdamas mandras

žmogus, turėsit ir galėsit sugalvoti apie ką rašyti: aukų rinkimas, Vasario 16 d. parengimas ir tt." Reiškia, ir sekretorė mato daugybę skubaus darbo Lietuvos kovoje už laisvę. Man tik lieka pakartoti šitas gražias mūsų Tarybos pareigūnų mintis, prašant, kad visuomenė išgirstų jų balsą ir su nuosirdumu kiekvienas taip moraliai, kaip ir finansiniai prisidėtų prie darbo.

Dabar laikas pakelti stiprų balsą prieš Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės žudikus ir savuosius išgamas, tariant Vaidiui žodžiais:

"Jūs mulkiai, išgamos drebėkit,
Jūs broli! norite parduot.
O ateity, tik pagalvokit,
Rokundą ar nereikės išduot..." — K. L.

AUKA TREMTINIŲ NAŠLAICIAMS

BALF 117 SKYRIAUS SUSIRINKIME SUDETA AUKŲ \$42.50

MELROSE PARK. — Praėjusį sekmadienį, gruodžio 29 dieną 1946 m., įvyko BALF 117 skyriaus susirinkimas A. Prabis svietainėje. Kadangi gan daug pasnigo, tai narių atsilankė nedaug, tačiau atsilankė visi nuosirdūs lietuviai ir veikėjai.

Perrinkta skyriaus valdyba ir apsarstyti bėgantieji reikalai. W. Milash pasiprašė balsą ir pradėjo kalbėti apie lietuvių tremtinių našlaičius ir pats pirmiausias pasiūlė auką. Tada ir kiti pradėjo ant stalo dėti aukas.

Šių nuosirdžių lietuvių buvo sudėtos aukos: A. Milash \$7.50, P. Gudžius \$6, Adomas Leškauškas \$5, Stella Brazinskienė \$5, BALF 117 skyrius iš išdo paskyrė \$5, C. Čepinskas \$2, K. Kantautas \$2.50, Mr. ir Mrs. Maselskis \$1.50, J. Federavičė

\$1.50, J. Gedžius \$1, M. Šeštakas \$1, T. Yench \$1, Mrs. Lisenė \$2.50, Mrs. Rainienė \$1; viso suaukota \$42.50.

Valdyba perrinkta: M. Šeštakas pirmininkas, W. Milash vice-pirmininkas, S. Pabyanskas sekretorius, Ig. Petraitis išdinininkas; rūbų komisija: Ig. Petraitis, M. Šeštakas, W. Milash, J. Federavičius.

Komisija raportavo, kad per 1946 metus pasiūsta rūbų, batų ir kenuoto maisto į Brooklyną 1,400 svarų ir į BALF Chicago apskritį 1,434 svarai; pasiūsta į centrą auką pinigais \$50 vaikūčių reikalams.

Buvo protestų BALF Chicago apskričiai, kad neišsiunčia rūbų į Brooklyną sandėli. Prigruštas sandėlis dar taip pat tebėra. Nežinia kodėl daiktus neišveža kur reikalinga.

— M. Šeštakas.

NAMŲ SAVININKŲ DELEGACIJA PAS MĖRĄ

INDORSOVO KUMSKIO KANDIDATŪRĄ Į ALDERMANUS, ISRINKO VALDYBĄ 1947 METAMS

Priešmetinis Marquette Parko namų savininkų organizacijos susirinkimas įvyko parapijos svietainėje, 6812 So. Wash-tenaw ave. Skaityti nutarimai ir priimti vienbalsiai. Komisijų raportai buvo vieni kitiems priešingi dėl to paties dalyko.

Dalykas štai koks. Čia valdžios pastatyti ar statomi namai arba, kaip juos vadina, projektai. Į vakarus nuo Pulaski road valdžia pastatė daug namų ir pradėjo leisti juose gyventi negrus. O kur balti buvo užsiregistravę gavimui kambarių, tie buvo trukdomi ir negalėjo gauti. Dėl to ir kilo visas triukšmas, nes vietiniai būvė kareiviai negauna niekur kambarių, o čia leidžia negrams, iš kitur atėjusiems, gauti kambarius.

Tokiu būdu vietinių apylinkės namų savininkai rinko delegatus, ne tik lietuvius, bet ir visi kiti, ir siuntė juos pas Chicago mērą ir į Miesto Tarybą reikalauti, kad būtų vietiniams duodama pirmenybė gauti kambarius, o ne iš kitos kolonijos atėjusiems. Dėl to kilo diskusijos.

Kitas komitetas davė raportą apie būsintį parengimą vakarą, kuris įvyks sausio 12 dieną parapijos svietainėje, prie 6812 Washtenaw gatvės. Kaip komitetas pranešė, tai bus tikrai šaunus vakaras. Yra užkviestas Suvalkiečių Mišrus Choras, kuris duos gražią programą. Matysime, kaip gaidį nunešės laikrodininką pataisyti, kad laikas giedotų. Matysime, kaip dėdė Raulas gaus pilietybės po-

pierius. Bus dainų, juokų ir daug kitokių įvairumų.

Raportai priimti. Naujuose reikaluose Aleksandras Kumskis aiškino, kad daugelis organizacijų 13-toje wardoje indorsovo jo kandidatūrą į aldermanus. Jisai pirmė kandidatūrą ir mano būti išrinktas tam urėdui.

Duotas inėsimas, kad namų savininkai indorsuotų jo kandidatūrą. Praėjo vienbalsiai. Nors namų savininkų organizacija nėra politiška organizacija, bet, kaip lietuvių, pasižadėjo remti visais galimais būdais — kad A. Kumskis būtų išrinktas į aldermanus 13-je wardoje.

Nauja valdyba 1947 metams Pirmininkas Jonas Jacka Vice-pirmininkas Aleksandras Dargis

Nutarimų raštininkas Frank Bakutis

Finansų raštininkė Mrs. Julė Gričius

Kasos globėja Uršulė Vainauskienė

Kasierius Dominikas Briedebariš

Teisių patarėjas Joseph Grish

Maršalkas Aleksandras Dulcius

Korespondentas A. K. Valukas.

Ši organizacija turi apie keturis šimtus narių ir gerai gyvuoja. Nario mokestis tik vienas doleris metams. Organizacija jau yra atlikusi daug naudingų dalykų namų savininkams, taigi visi namų savininkai, kurie dar nepriklausote, stokitė į ją ir dirbkime bendrai. Ginkime savo reikalus.

SUVALKIEČIŲ DRAUGIJA NAUJUS METUS PASITIKO TRIUKŠMINGAI IR LAIMINGAI

Chicago Lietuvių Suvalkiečių Draugija ir jos choras, kuris pasidarė populerus ir jau plačiai žinomas veikloje, surengė šaunų vakarą su puikia vakariene naujų 1947 metų su-laukti.

Apie 9 valandą nuvykau į svietainę. Biznieriiai Rudauskai, lyg siurprizą norėdami padaryti suvalkiečiams, išdekoravo gražiai visokiais piešiniais savo auditoriją, įvedė garsiakalbius ir sudėjo naujus įrengimus. Taip estrada, kaip ir visa svietainė jaukia nuotaiką teikė atsilankiu-siems.

Nors dar ankstyvas vakaras buvo, bet jau apščiai svečių atvyko. Vieni prieš smagios Pajaujo muzikos šoko, kiti prie bufeto baliavojo. Dar kiti, vyrai ir moterys, eilėmis susėdė, šnekučiaivos ir visi linksmais veidais baigė senuosius ir laukė Naujų Metų.

Drabužinėje ponia S. Puniškienė su savo pagalbiniškais priiminėjo svečių drabužius ir dar daug vakarienės bilietų išpardavė. Darbininkai ir komisi-sija, L. Kriščiūnas, Staniulis, J. Puniška, Wm. Kriščiūnas ir A. Jusas, priiminėjo atsilankiu-sius svečius ir gerą tvarką palaikė.

Oro pusėje lėkiojo "baltų paukščių". Žiema rodė savo vaizdus kai rinkosi pas suval-kiečius, Naujų Metų pasitikti, ir žemaičiai, ir aukštaičiai, ir dūžkai su zanavikais. Buvo atvykusi iš Lake Zurich suval-kiečių Ona Vilienė. Sako, važia-vom kartu su Antanu, bet kiek pavaziavus, kas ten su auto-mobiliu pasidarė, nebegalima buvo toliau važiuoti, tik sako, aš viena, busą pasigavusi, at-vaziavau. Dar pridūrė: tiesa, ir pas mus ten pat, Waukegane, buvo pramogų, bet širdis trau-kė į savo padangę, pas suval-kiečius, nes jų labai jau buvau pasiilgusi, kaip ir kitų draugu-gių.

Gerai nusiteikęs šnekučiaivos ir dalinosi išpūdžiais teisėjo John T. Zurio tėvas, p. Zuris; matėsi daug kitų pažįstamų.

Apie 11 valandą apatinėj svietainėje darbščių šeiminių, Kriščiūnienės, Zurbos, Bennett, Petraitienės, Miliunienės ir pan-elės Zurbos, skaniai pagamin-tais valgiais stalai apkrauti — kalakutiena, dešromis, kugeliai, visokiomis daržovėmis, kava, tortu, bonkomis degtinės ir kitokiais prieskoniais.

Vaišinosi svečiai ir viešnios. Laikė vakarienės tvarką vedė Suvalkiečių Draugijos praėjus-ių metų pirmininkas Kriščiū-nas. Prakalbėjo naujas, šiems metams išrinktas pirmininkas, Antanas Jusas. Energiškai svei-kino su naujais metais visus

Kur vienybė, ten ir galybė. Susirinkimai laikomi kiekvie-no mėnesio ketvirtą ketvirta-dienį parapijos svietainėje 7:30 valandą vakare.

— Korespondentas.

draugijos veikėjus-narius ir kvietė bendrai, be kivirčių, be vaidų, su didesniu pasišventi-mu ir vienybe maloniai darbuo-tis ir Suvalkiečių Draugijos naujai ir visos lietuvių visuo-menės gerovei. Taip pat kvie-tė priklausyti tuos draugus, kurie dar nepriklausė Suvalkiečių Draugijai, kad padėtų darbuo-tis. Bus daugiau jėgų, bus dau-giau atliktą gerų ir gražių dar-bų.

Gražu buvo žiūrėti, kaip prie vieny stalų buvo svečiai, o chori-stai ir choristės su savo ger-biama ir mylima mokytoja, p-le Zelnute, prie atskiro stalo. Vi-si juokaudami smagūs stiprino-si, kad kūnas dūšios nepames-tų ir kad galėtų dainuoti links-mas dainėles.

Kadangi buvo keletas šimtų dalyvių, tai antrą kartą buvo susodinti vakarieniauti. Stebė-jūs svečiai, kad tokia vakarie-nė, tokiam brangume kašta-vo taip mažai — tik \$1.50. Be to, visi buvo apdovanoti įvai-riomis kepurėmis, barškučiais, švilpukais ir triūbelėmis. Visą vakarą, kad svečiai būtų gėra-me upe, per garsiakalbį Puniš-ka pranešimus darė, kaip tvarka ir programa eina.

Išmušus dvylikait valandai, senasis 1946 metas, drebėda-mas ant lazdos, nebeturėdamas jėgų, griuvo ir nugarmėjo į be-dugnę. Kada atbėgo jaunas 1947 metas, Suvalkiečių Choras, skambinant pijanu mokytojai Zelnutei, dainavo Naujų Metų dainiui ir paskui su choru dai-navo visa publika.

Triukšmas, sveikinimosi buč-kiiai. Šoko seni ir jauni, žaidė ratelius, visokių spalvų raisgini-ai šokančius vnyčioje ir nar-pliojo. Gera savijauta ir džiaug-smas pas visus virė, kunkuliavo. Taip suvalkiečiai su kitais pa-sitiko Naujus 1947 Metus.

— R. S.

Lithuanian National Democratic Club susirinkimas antradienį

Lithuanian National Democ-ratic Club metinis posėdis į-vyksta 7 dieną sausio Holly-wood svietainėje, 2417 W. 43rd street. Pradžią 8 valandą vaka-re — ne vėliau.

Šis posėdis yra gana svarbus, kadangi nauja 1947 metų val-dyba užims vietas. Todėl yra pareiga kiekvieno nario būti po-sėdyje ir tēmyti jo eigą. Be to, kiekvienas senas narys turėtų pasistengti įrašyti į klubą nors po vieną naują per ateinančius metus.

Jeigu kiekvienas narys išpil-dys savo kvotą, tai esu tikras, kad klubas paaugas nariais dau-giau negu dvigubai.

Turime neužbaigtų reikalų apsarstyti. O juk turime ir ga-na daug naujų reikalų. Todėl tikiuos, kad posėdyje visi pasi-matysime ypatiška.

— Korespondentas.

Gyv. 411 S. Central Park

Kūnas pasarvotas Granata koplyčioj 900 S. Sacramento Blvd. Sacramento 4747. Laidotuves įvyks antradienį, sausio 7 d., 1:00 val. popiet. Iš koplyčios bus nulydėtas į Lietuvų Tautiškas kapines.

Visi a. a. Juozapo Lauchiskio giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvese ir suteikti jam pas-kutinį patarnavimą ir atsiveikinimą.

Nulūdė: žmona, Sūnai, Duktė, Mārčios, Anūkai ir Puseserė. Laid. Direkt. S. M. Skudas. Namų tel. NEVada 6039

A. PETKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

6812 So. Western Avenue
TELEFONAS GROVEHILL 0142

★
1410 South 50th Avenue
TELEFONAS TOWN HALL 2109
CICERO, ILLINOIS

KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

John F. Eudeikis

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ

4605-07 So. Hermitage Ave.

Visi Tel. YARDS 1741-1742

4330-34 So. California Ave.

Telefonas LAFayette 0727

DYKAI KOPLYČIOS VISOSE CHICAGOS DALYSE

DĖL INFORMACIJŲ KAS LINK PALAIDOJIMO ANTRŲ PASAULINIO KARO VETERANŲ PASIMATYKIT SU

MAŽEIKA IR EVANS LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAIS

STANLEY P. MAŽEIKA yra veteranas pirmo pasaulinio karo ir narys Darius-Girėnas American Legion Post.
JOHN G. EVANS yra veteranas antro pasaulinio karo ir narys Don Varnas American Legion Post

VETERANAI norintieji, kad jų nesuvaržytas terminal leave aplikacijos būtų notarizuotos dykai, tai kreipkitės pas Mažeiką ir Evans 3319 So. Lituania Ave., arba 6845 So. Western Ave.

Mažeika ir Evans

(EVANAUSKAS)

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

NAUJA KOPLYČIA

MARQUETTE PARK

6845 South Western Avenue

Tel. PROspect 0099

ANTRA KOPLYČIA KAP IR BUVUS
3319 LITUANIA AVE. Tel. YARDS 1138-1139

Tiems, kurie gyvena kitose dalyse miesto ar apylinkėse pasistengėm gauti koplyčią kiek galima arčiau prie jų namų.

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

NARIAI

Chicago

Lietuvių

Direktorių

Asociacijos.

Ambulance Patarnavimas Dieną ir Naktį

TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

J. LIULEVIČIUS

4348 SO. CALIFORNIA AVENUE Phone LAFAYETTE 3572

P. J. RIDIKAS

3354 SO HALSTED STREET 710 WEST 18th STREET
Telephone YARDS 1419

I. J. ZOLP

1646 WEST 16th STREET Phone YARDS 0781

MAŽEIKA IR EVANS (Evanauskas)

3319 LITUANIA AVENUE Phone YARDS 1138-1139
6845 SO. WESTERN AVENUE PROSPECT 0099

LACHAWICZ IR SŪNUS

TEL: CANAL 2515 PULL. 1270 COMMODORE 5765
2314 WEST 23rd PLACE 10756 SO. MICHIGAN AVE

L. BUKAUSKAS

10821 SO. MICHIGAN AVENUE Phone PULLMAN 9661

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 LITUANIA AVENUE Phone YARDS 4908

GARSINKITĖS NAUJIENOSE

SUSIRINKIMAI

LIETUVIŲ AUDITORIJOS D-REKTORIŲ metinis susirinkimas įvyks pirmadienį, sausio 6 d., Auditorijos svet., 3133 So. Halsted st. 7:30 val. vakaro. Visi direktoriai kviečiami dalyvauti.
—A. Kaulakis, sekr.

PRANESIMAI

BRIDGEPORT

BALF'o 3-čio skyriaus stotis pas p. Alex Budri, 939 W. 33rd St. Drabužiai ir kita viskas išvietintiem lietuviams priimami kasdien per šonines duris, nepaisant ar p. Budris rasis namie, ar ne. Prie at-kos reikia prisegti aukotojo aiškus adresus. VALDYBA.

NORTH SIDE.—BALF 4-to Skyriaus sandėlis priima drabužius, ke-nuotą maistą, muilą ir avalynę kas-dien nuo 4-to val. po pietų iki 8-os val. vakaro. Sandėlis — Seseių na-mas, 1641 Wabansia Ave.

BALF 6-tas Skyrius priima dra-bužius maistą bei knygas dėl lie-uvių vargstančių Europoje sekan-čiose vietose: Kass Jewelry Store, 4216 Archer Ave. ir 4401 So. Moz-zart Street. Kas negalite atnešti,—pašaukite LAFayette 8617, o Mr. Kass paims jūsų auką.
—J. K. Encheris, pirm.

URBA

Gėlės Mylntiems Vestuvėms, Bankietams, Laidotu-vėms, Papuoši-mams.

GĖLININKAS

4180 Archer Avenue

Phone LAF 5890 arba 5878

LOVEIKIS

Siunčiam Gėlės Telegramu ir Visas Pasaulio Dalis

KVIETKININKAS Gėlės Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams
3316 SO. HALSTED ST.
Tel. YARDS 7308

You Can Get Quick Relief From Tired Eyes

MAKE THIS SIMPLE TEST TODAY

EYES TIRED? Soothe and refresh them in seconds with two drops of safe, gentle Murine in each eye. You get—

QUICK RELIEF. Instantly your eyes feel refreshed. Murine's scientific blend of 7 ingredients cleanses and soothes eyes that are tired from overwork or exposure to sun, wind and dust.

MURINE FOR YOUR EYES

Insist on this cheese food of KRAFT QUALITY!

• Always smooth-melting
• Rich, mild cheddar cheese flavor • Exceptional food values from milk

MIDDLE-AGED PEOPLE

are common offenders

If you're past 40, the chances are that your breath will be offensive oftener than that of a young person. Fermentation of tiny food particles caught by partial plates and dentures frequently cause this condition which you yourself may not detect but which is so offensive to others. Why not take the easy, pleasant pre-caution that so many fastidious people use to halt this fermentation—Listerine Antiseptic employed as a mouth rinse. It immediately makes the breath sweeter, purer, less likely to offend. Lambert Pharmacal Co., St. Louis, Mo.

Before Any Date Use LISTERINE ANTISEPTIC To Make Your Breath Sweeter

AMERIKOS PAGALBA PASAULIUI SKAIČIŲ ŠVIESOJE

Rašo JONAS L. ASCILLA

Jau ne kartą laikraščiuose buvo žinią, kokia Šv. Valst. parodė milžinišką pajėgą, kada "ašis" užkurė šį pragarą. Amerikos karo ir transporto laivai ir oro laivynas tiesiog apsupo visą pasaulį. Ne tik kad Amerikos kariai, ginklai ir maistas pasiekė visus žemyno užkampius, bet įvairiausiais dalykais buvo aprūpinami iš Amerikos ir prieš sąjungininkai ir jokios vrisdų pastangos negalėjo to sulaukyti.

Si visa pagalba sąjungininkams Amerikos žmonėms kainavo tūkstančius gyvybių ir bilijonai dolerių. Ir tik ačiū Amerikos ištekliais ir pajėgai "ašis" buvo "sulaužyta." Karui pasibaigus su tokia pat energija Amerikos ištekliai buvo ir yra siunčiami į karo sunaikintas šalis, kad išgelbėtų ten badaujančius žmones. Šv. Valst. jau davė tų žmonių sušelpimui apie tris ir pusę bilijono dol. Tai jau daugiau nei Amerikos žmonės 1942 metais sumokėjo savo valdžiai mokesčių. Bet vien tik doleriai neturėtų didelės reikšmės. Žmonės negalėjo valgyti ir civilizati dokeris būna maitinti. Dėvėdžija nyko dėl netekimo gaminių ir nebuvo kam ir iš ko juos gaminti. Ir tik Šv. Valst. galėjo pagaminti reikmenis ir pasiųsti jas į tas nelaimingas šalis. Milijonai tonų visokių gėrybių iš Amerikos plaukė į Europą ir Aziją: kviečiai, kukuruzai, žirniai, avižos, cukrus, miltai, pienas, mėsa, žuvis, daržovės, vaistai, transportacijos įrankiai ir ten vežami plieniniai tiltai, įrenginiai taisyčiai ir fiesimui naujų kelių, dirbtuvių ir ligoninių; anglis, aliejus, gazolinas; visokių vitaminų pilulės, kurios ten buvo tiek reikalingos, kaip ir maistas, kad palaikytų žmonių gyvastis. Buvo siunčiami ugniasaivaidžiai, kad išnaikintų skėrius. Lėktuvai, kurie su D. D. T. apipurkštė pelkes, iš kurių kilo visokios ligos. Ir taip pat vaistus, kad sustabdytų gyvulių ligas. Žodžiu, buvo daroma viskas, kad išgelbėtų pasaulį.

1946 metais ši šalis į įvairius pasaulio kraštus pasiuntė daugiau nei 16 ir pusę milijonų tonų maisto. Tik vien per U. N. R. R. A. pasiūta: 99,861 tonų mėsos ir mėsos išdirbinių, 186,626 tonos muilo, aliejaus, taukių ir vaško. Dar karo laiku Amerikos Raudonasis Kryžius pasiuntė į badaujančias šalis 12 ir pusę milijonų kvortų pieno, o Amerikos žmonės priviždžiai surinko ir pasiuntė 21,750 dėžes maisto.

Tai buvo laike karo, o pasi- baigus karui dėžių su maistu jau buvo pasiūta 689, 448. Tik vien graikai pastaruoju laiku pasiuntė į Graikiją už 314,000 geriamojo šokolado. Per tą laiką į Italiją pasiūta maisto daugiau nei už 136,000 dol. Kalifornijos ūkininkai kiniečiams padovanojo du traukini- nus kviečių. Pebla indėnai iš Naujosios Meksikos prisuntė javų dovanas UNRRA'į. Iš Aljaskos vienas eskimų kaimas prisiuntė surinkęs 42 dol. gelbėti nuo karo nukentėjusius. Buvo tokių mėnesių, kad Amerika į tas šalis pasiuntė daugiau kviečių nei pirm karo per visus metus. Buvo panaudoti visi trankiniai albanai. 1946 metų paskutinio mėnesio, N. Y., buvo prikrauti ir išvežti 19 laivų su kviečiais. Ledlaužiai iš Hudson upės laivams į jūrą turėjo padaryti kelį. Tai buvo pirmas įvykis Amerikos istorijoje, kad iš ten būtų vežami javai žiemos laikui, kai upė buvo padengta storu ledu. Šiam tikslui buvo naudotos visos priemonės ir surasti būdai. Vien tik U. N. R. R.-ai iš Šv. Valst. pasiūta daugiau nei 297,000 tonų drabužių, audinių ir avalynės. Amerikos Raud. Kryžius išdalinė daugiau nei 41 milijonų pavienių drabužių. Šv. Valst. pirmiau beveik neeksportavo anglies, gi 1946 m. išvežė beveik 2 milijonus tonų į užsienį, kas mėnuo.

Šalia UNRRA ir Raudonojo Kryžiaus Amerikoje veikė 93 privatinės pašalpos organizacijos ir tik dėl trūkumo transportacijos nesuspekta išvežti dar daugiau visokios grybės

NAUJIENOS
BINGHAMPTON, N. Y. — James J. Maloney prisaitinamas kaip naujas Jungtinių Valstijų slaptosios žvalgybos viršininkas. Frank J. Wilson, buvęs viršininkas, šiomis dienomis iš tų pareigų pasitraukė.

iš šios šalies į badaujančius kraštus. Amerika ne tik kad turi viską pagaminti, bet ir nuvežti; tokiu būdu į ten viskas ir plaukė. Tik į Kiniją 1946 metais pasiūta 18 plieninių tiltų. Į Suomiją slaugėms pasiūta 500 dviračių.

Amerikos Šv. Valst. nuo karo nukentėjusiems daugiau davė nei visos pasaulis sudėjus į daiktą. Vien tik UNRRA iš Šv. Valst. gavo daugiau nei 83% visų išlaidų.

Amerika parūpino 71.6% visų UNRRA reikmenų; 73.1% maisto; 66% drabužių, audinių ir avalynės; 69.7% kuro, tepalo ir kitų panašių reikmenų ir 92.7% visų gyduolių ir ligoninėms įtaisų.

Šalia pašalpos Amerika davė sąjungininkams už 66 bilijonus ir 385 milijonus dolerių karinių reikmenų; skolinimo ir nuomavimo būdu už \$51,000,000,000, paskola Anglijai \$3,750,000,000; visiems kitiems sąjungininkams eksporto ir importo bankas davė 3,458,771,000 dol.; Šv. Valst. dalis pasauliniame banke — \$3,175,000,000; Šv. Valst. dalis pasauliniame fondui — \$2,750,000,000; pasipūta reikmenų užimtų ir okupuotų šalių civiliams žmonėms už \$1,400,000,000; kreditas nupirkimui nuo karo likusių reikmenų — \$851,486,000. Viso susidaro 66,385,257,000 dol. Prie šios sumos pridėjus pašalpas, susidaro apie 70,000,000,000 dol.

Tiek Šv. Val. turėjo pajamų vienais metais tik 1937 pirm karo; Amerikos žmonių algos ir kiti uždariai pasiekė toki skaičių tik 1943 metais. Tai beveik 3 ir pusę kartų tiek, kiek Amerikos žmonės išleisdavo maistui ir rūkimui metais nuo 1929 iki 1941 m. ir beveik 8 kartus tiek, kiek išleisdavo statybai.

Amerikos gamybinė galia yra tiek pajėgi, kad sugebėjo viskuo užversti pasaulį be didelių nuostolių savo žmonėms. Užsienio pašalpa veikia tokiu principu:

"Nuo kiekvieno pagal išgalę, ir kiekvienam pagal jo reikalingumą." Amerikos žmonės karo metu maitinosi geriau nei kada pirmiau. Trūkumas buvo tik dėl dviejų dalykų. Viena: milijonai vyrų, būdami armijoje, nieko negaminio ir visko suvartoję daugiau nei jie būtų suvartoję būdami civiliai. Ir antra: — civiliai uždirbo daugiau pinigų, daugiau visko pirkė ir tokiu būdu susidarė kai kurių daiktų trūkumas.

Washingtono apskaičiuojama, kad Amerikos žmonės kas dieną išmeta 125 milijonus svarų visokio maisto, kas pagal kitą apskaičiavimą suteiktų 300 kolarijų 500 milijonų badaujančių žmonių.

Amerika jaučia, kad karo metu ji padėjo sunaikinti žmonių išteklis ir tie žmonės dabar turi badauti. Ties tai buvo neišvengiama, kai karas prasidėjo.

Su šiuo karu Amerika baigė savo seną izoliacioninę politiką ir atskleidė naują istorijos lapą. Bet nepaisant to, koks tas naujas istorijos lapas bus pasilikęs viena tiesa, būtent, kad tai buvo vien šalis, kurios žmonės sugebėjo pagaminti visam pasauliui visokių reikmenų. Be jų pasaulis būtų turėjęs žūtį. Taigi, Amerikai žmonės — įskaitant ir mus pačius — suteikė pasauliui progą atsilaikyti nuo visiško sunaikinimo.

Trojų Vairuotojų Streiko Nėbus

Darbininkai laimėjo kone visus reikalavimus

Buvo planuojama kaip šiandien, pirmadienį, paskelbti 12,000 trokų vairuotojų streiką Chicagoje ir apylinkėse. Betgi vakar paskelbta, kad streiko įsivengta. Valdžios atstovai pagalba samdytojai ir darbininkai susitaikė.

Kompanijų atstovas pareiškė, kad darbininkai laimėję kone kiekvieną reikalavimą. Naujas kontraktas, sako pirmieji pranešimai, pripažįsta 40 valandų darbo savaitę, už viršlaikį ir šeštadienio darbų vairuotojai gausią pusantro mokesčio, o ir alga jiems bus žymiai pakelta.

PAIESKOJIMAI

Bronės Dobrovoliskaitės, kilusios iš Truskavos parapijos, sūnus Vacys Skinderis ieško savo motinos giminių:

1. Blinstrub Stanislaw
2. Blinstrub Vanda (ištekėjusios pavardė nežinoma)
3. Dobrovoliska išteklėjusi Eidgevicius (kilusi iš Truskavos pav.). Visi ieškomieji gyvena anksčiau Detroit ar Bostone. Prašoma atsiliepti šiuo adresu: Vacys Skinderis, V. 18 D. P. Assembly Centre (Kreis Munster) Kaiser Str. 15, 800 Control Unit BAOR (via Great Britain)

Aleksas Nelsas ieško savo brolio žmonos Nehls ir brolio sūnais Eugen Nehls, gyvenančių Čikagoje. Prašoma atsiliepti šiuo adresu: Aleksas Nelsas, Unterlinden, Kreis Nurlingen, Bissingerstr 3, USA Zone, Germany, arba 2956 S. Union ave., Chicago 16, G. Juodeika.

Genovaitės Glebavičiūtės sūnus, Adolfas Bagdonas, ieško motinos Eugeno, savo dėdės Kostio Glebavičiaus, iš seno gyvenančio Čikagoje. 1929 metais minimas Kostas Glebavičius buvo trumpai lankęsis Lietuvoje. Prašau jį patį, jei gimėsi, arba apie jį žinantįjį pranešti šiuo adresu: A. Bagdonas, München-Munich Bauchstr 1, b/Prof. Hammerle USA Zone, Germany, arba G. Juodeika, 2956 S. Union ave., Chicago 16, Ill.

"NAUJIENOS" SKAITO VISŲ SROVŲ ŽMONĖS: DARBININKAI, BIZNIERIAI, PROFESIONALAI, DVASININKAI, VALSTYBININKAI, MOKSLININKAI, JIE ŽINO, KAD NAUJIENOS PADUODA TEISINGIAUSIAS ŽINIAS IR GERIAUSIAS RASTUS.

\$1,000,000.00

Paskirta Veteranų Paskoloms Namų Pirkimui, Statymui ir Remontavimui Kreiplėtės pas

KEISTUTO SAVINGS and LOAN ASSOCIATION
JOS. M. MOZERIS, Sec'y
3236 SOUTH HALSTED STREET
Tel. CALUMET 4118

all kinds of PRINTING

Mūsų Spauštuvė Atlieka Įvairiausius Spaudos Darbus!

Jeigu esate biznyje ir jums reikia atsispausdinti bilpau, stentment, laišku, žinokite, kad "NAUJIENŲ" spauštuvė yra pasiruošusi jums patarnauti. Atliks darbą tobulai. Kainos kuoprieinamiausias.

UŽSUKITE IR PAMATYKITE PAVYZDZIUS

NAUJIENOS
1739 So. Halsted St. Canal 8500

A. L. D. D. NARIAI
Phone CANAL 6122
DR. S. BIEZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
Valandos nuo 1—3 ir 7—8
Seredomis ir Nedėl. pagal sutartį
Rez. 3241 W. 66th Place
Phone REPUBLIC 7868

Ofiso Tel. VIRGINIA 0036
Rezidencijos telefonas BEVERLY 8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos: nuo 1—3 ir nuo 6—8:30 val. vak. Trečiadieniais pagal sutartį.

DR. I. E. MAKAR
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
10758 S. Michigan Ave.
VALANDOS: nuo 2—4 ir 6—8
Ofiso Tel. PULLMAN 1193
Namų Tel. PULLMAN 8277

A. Montvid, M. D.
West Town State Bank Bldg.
2400 WEST MADISON STREET
Val.: 1 ki 3 popiet; 6 ki 8 vak.
Telefonas SEELEY 7330
Namų telefonas BRUNSWICK 0597

DR. V. A. SIMKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
IR ANKŠČIAU PIRMAI
744 W. 35th Street
Valandos: 11—12; 2—4 ir 6:30—8:30
Pirmadieniais tik nuo 2—4 ir 6:30—8:30. Sventadieniais: 11—12

DR. STRIKOLIS
Gydytojas ir Chirurgas
Ofisas 4645 SO. ASHLAND AVE.
Ofiso val.: nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val. vakarais, Sebatos vakarais ir Nedėlomis.
Ofiso tel. YARDS 4787
Namų tel. PROSPECT 1930

DR. C. Z. VEZELIS
DANTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
Ar. 47th Street
Telefonas YARDS 2246
Valandos: nuo 9 iki 8 val. vakarais
Seredoj pagal sutartį.

DR. BRUNO J. ZUBRICKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2403 West 63rd St.
VALANDOS: 2—4 popiet ir 7—9 vakarais, trečiadieniais ir sekmadieniais pagal susitarimą.
Telefonas HEMLOCK 7839
NAMŲ TEL. BEVERLY 10211

DR. PETER T. BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
6757 S. Western Ave.
CHICAGO, ILL.
Telefonas: Ofisas HEMLOCK 5849
Rezidencija, HEMLOCK 3224
OFISO VALANDOS: Pirmad., Antradi., Ketvirtadi. ir Penktadi., 12:00—4; 7—9 vakarais. Treč. ir Seštadi. tiktai susitarus.

DR. A. JENKINS
PHYSICIAN AND SURGEON
(Lietuviai Gydytojas)
2500 WEST 63rd STREET
Ofiso VALANDOS: kasdien nuo 2-4 p. p. ir 7:30-9 vak. Seštadi. nuo 2-4 p. p. Treč. ir seštadi. uždaryta.
Ofiso Tel.: PROSPECT 3838
Res. Tel.: VIRGINIA 2121

GROVEHILL 4020 (Ofiso ir Rezid.)
DR. A. J. JAVOIS
(JOVAISAS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2423 W. Marquette Rd.
Kasdien nuo 2 iki 4 pp. ir 6 iki 8 v. (Treč. ir seštadi. pagal sutartį)

Dr. J. W. Kadzewick
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6254 S. Ashland Avenue
Valandos—1-4 ir 7-9 P. M.
Išskyrus ketvirtadienius
Seštadieniais 1-4 P. M.
OFISO TEL. GROVEHILL 5213
REZIDENCIJOS TEL. HILLTOP 2626

Ofiso ir Namų Tel. GROVEHILL 1800
DR. WALTER J. KIRSTUK
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(Lietuviai Gydytojas)
3925 W. 59th St.
(Prie Pulaski Road)
VALANDOS: 2—4 popiet. 6:30—8:30 vakarais, Trečiadienį pagal sutartį

Dr. Emily V. Krukas
GYDYTOJA IR CHIRURGE
4146 Archer Avenue
Ofiso Tel. LAFAYETTE 3210
Res. Tel. REPUBLIC 0054
Jeigu neatilpiepia — sauk REDZIE 2868
VALANDOS: Kasdien nuo 1 iki 3 val. popiet ir nuo 6 iki 9 val. vakarais. Trečiadienio vakarais ir sekmadieniais pagal susitarimą.

DR. J. MOCKUS
DANTISTAS
7550 So. Halsted St.
Tel. Hudson 2096
OFISO VALANDOS: 9:30—12; 2—5; 6:30—8
Trečiadienį uždarytas

Daktarai Žilviciai
GYDYTOJAS IR DANTISTAS
Naujų Vietoj
3246 So. Halsted St.
Telefonas CALUMET 7358

KITATAUCIAI DAKTARAI
Dr. Charles Segal
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4729 S. Roslind Ave.
(2. aros lubos)
Ofiso Telefonas YARDS 0554
Jeigu neatilpiepia saukite—
Res. Tel.: MIDWAY 2380
OFISO VALANDOS: Nuo 10 iki 12 val. ryto, 7 iki 10 iki 4 val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 v. vak. Sekmad. nuo 10 val. iki 12 diena.

AKIŲ SPECIALISTAI
DR. R. VAITUSH, OPT.
LIETUVIS.

Mano 28 metų praktikas visų garantavimas
Optometriškai Akių Specialistas
Palengvina akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo, svajimo arba apatimo, nervuotumo, skaudama akių karštį, atitaiso trumparegystę ir toliaregystę. Prirengia teisingai akinius. Visuose atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektra, parodančia mažiausias klaidas. Speciali atida atkreipiama į mokyklos vaikus.
Atitaisome akių color blind.
Seredomis uždaryta, o Nedėlį VALANDOS: nuo 10 ryto iki 8 vak. pagal sutartį.
Daugely atsitikimų akys atitaisomos be akinų. Kainos pigiau kaip pirmiau.

4712 South Ashland Av.
Phone YARDS 1373

Dr. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas
Tel. YARDS 1829
Pritaiko Akinius Kreivias Akis Ištaišo
3041 So. Ashland Ave.
kampus 34th St.
Valandos nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8 Nedėlį pagal sutartį.

NUO UŽSISENĖJUSIŲ ATVIRŲ SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ IR ODOS LIGŲ
Tie, kurie kenčia nuo SENU ATVIRŲ IR SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ, jie negali ramiai sėdėti ir naktimis miegoti, nes jų užsienėjusios žaidos nieštį ir skauda. Kad pašalinti tą niežėjimą ir skaudėjimą senų atvirų ir skaudžių žaidų, uždėkite LEGULO Ointment. Jų gydymas ypatybės palengvina jūsų skaudėjimą ir galėsite ramiai miegoti naktį. Vartokite jas taigi nuo skaudžių nudegimų. Jos taigi pašalina niežėjimą ligos vadinamos PSORIASIS. Taipgi pašalina perstėjimą ligos vadinamos ATHLETE'S FOOT, sustabdo džiūviamą odos ir perplisimą tarpirčių. Jos yra tinkamos vartoti nuo džiūviančios ir suskilusios odos. Jos yra geros gyduolės nuo visų išviršinių odos ligų. LEGULO Ointment suteiks jums pagalbą nuo nuvargusių, perstamų ir niežiančių kojų. Legulo Ointment yra parduodamas po \$1.25 ir \$3.50. Atsiųskite Money Orderį LEGULO, Dept. J, 4847 W. 14th Street, CICERO 50, ILL. Arba atvykite į vaistinę STEM PHARMACY 4847 W. 14th St., Cicero 50r, Ill.

CONRAD
FOTOGRAFS
Studija įrengta pirmos rūšies su moderniškais užlaidomis ir Hollywood'o sviesomis, DARBAS garantuojamas.
414 W. 63rd ST.
Tel. ENG. 5883-40

SOPHIE BARCUS
RYTINĖ RADIO VALANDA
—IS STOTIES—
W.G.E.S.
Kasdien nuo 8:45 val. ryto iki 9:15 val. ryto.
Subatomis nuo 8:30 iki 9:15 val. ryto.
Pirmadieniais taigi 7:00 val. vakare.
Išgirsite vėliausias žinias muziką ir kitus įdomius pranešimus.

SKAITYKITE "NAUJIENAS"
7—NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL.—PIRMADIENIS, SAUSIO 6, 1947

Atviros Kojų Žaizdos Gali Būti Išgydytos
Kam kentėti ir nemiegoti per naktis jei jūs galite to išvengti. Pabandykite BOROCYL OINTMENT. Jos pagelbėjo daugelį žmonių. BOROCYL OINTMENT pašalina skausmus, niežėjimą, deginimą ir pagelbsti gijimui. Taipgi vartojamas nuo ezema, nudegimų ir kitų odos ligų. Kaina \$1.50, siųskite Money Orderį arba nuvykit į
BOROCYL CO., 1241 N. ASHLAND AVE.
CHICAGO 22, ILLINOIS, ROOM 550.

PASIDĖKITE PINIGUS DABAR
MOKAME 3% DIVIDENDU
JEI PASIDĖSITE PINIGUS IKI SAUSIO 10, TAI DIVIDENDUS GAUSITE UŽ VISĄ MENESĮ

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
1739 SOUTH HALSTED STREET
CHICAGO, ILLINOIS
PHONE CANAL 8500

Hair-Breadth Harry

YOU HARRY! AND YOU'VE BEEN SHOT BY OUR NEW MASTER SQUIRE RASSENDALE, THE WRETCH!
BELINDA—ANGEL OF MERCY!! TAKE CARE YOUR MASTER DOESN'T DECEIVE THIS KINDNESS ON YOUR PART!

HOW DEEPLY YOUR NIMBLE FINGERS DRESSED MY WOUNDS! WHAT DO YOU DO HEREABOUTS?

I AM ONLY THE CRUEL SQUIRE'S PIG-TENDER, BUT ABOUT YOU!—HOW I GONTA MOVE YOU TO SHELTER?

I CAN'T BUDGE YOU! YOU'RE TOO HEAVY!! AH! I KNOW ---

SOOEY! SOOEY!! SOOEY!!

YOU, TOO, CAN SUCCEED IF YOU'RE AS RESOURCEFUL AS BELINDA!

**Feismas Užgyrė
Gatvėkarių Parda-
vimo Planą**

Chicago miestas planuoja išpirkti gatvėkarių linijas iš privačios kompanijos, paimiti jas savo žinion ir operuoti kaip miesto nuosavybę.

Kaina išpirkimui nustatyta \$75,000,000. Kai kurie gatvėkarių kompanijos šerinkai išskėlė bylą teisme ir aiškina, kad 75 milijonai dolerių peržema kainą gatvėkarių linijoms.

United States Circuit Court of Appeals šį skundą patikrino ir paskelbė sprendimą, kad \$75,000,000 yra pakankamai aukšta suma. Ar byla bus varoma į aukštesnę teismo instanciją, iš karto nepaskelbta.

Apelacijų teismo nariai, tyrinėdami gatvėkarių linijų vartus, mato jų priežastį tame, kad pakilo gatvėkarių operavimo išlaidos, kad jiems daro kompeticiją busai ir privačiai automobiliui.

**Kaiseris Turėjo
\$14,000,000
Nuostolių**

DETROIT, Mich. — Karo metais Jungtinėse Valstijose buvo plačiai garsinamas Henry J. Kaiser: jisai tiek ir tiek laivų pastatydavęs per metus, jis vieną laivą pastatydavęs per tiek ir tiek dienų. Iš laikraščių pranešimų rodėsi, kad laivai iš Kaiserio statybos kiemų rito, kaip automobiliai iš auto įmonių.

Šitos korespondencijos gal buvo kiek perdėtos. Betgi tenka pripažinti, kad Kaiserio įmonės pasižymėjo nepaprastu darbingumu.

Karui pasibaigus, Kaiseris įėjo į automobilių gamybą. Kaip klotasi jam čia? Vakar dienos pranešimas sako, kad per pastaruosius dešimt mėnesių Kaiser-Frazer korporacija automobilių pramonėje turėjusi \$14,236,847.47 nuostolių.

**Šaltis Sutrukdė
Traukinį**

Iš Ottumwa, Iowa, važinėja į Chicago greitasis Burlington geležinkelio traukinys Zephyr. Praėjusį šeštadienį kalbamas traukinys žymiai pavėlavo atvažiuoti į mūsų miestą. Dalys, kas toks, kelionėje traukinį užtiko šaltis 28 laipsnių žemiau zero. Jis ir sutrukdė kelionę.

**Bažnytinių
Reikšmė Menka
Skirybose**

Prieš metus teisėjai John A. Sbarbaro ir Edwin A. Robson išskėlė sumanymą, kad kunigai įvairių tikybų duotų savo patarimų ieškančioms skirybų poroms.

Apie 30 dvasiškių tų ir kitų tikybų, Cook kauntės Superior ir Circuit teismuose, kone metus laiko mėgino savo patarimais patarnauti. Šiomis dienomis tie dvasiškiečiai turėjo konferenciją pasidalinti nuomonėmis apie jų darbo pasėkas.

Vienas iš jų, kun. Virgil E. Lowder, padarė pareiškimą: mūsų patarnavimų pasėkos būna permenkos ir pervėlos.

Kitai sakant, kai nesugyvenančios poros pasirodo skirybų teisme bylai nagrinėti, tai jau kunigo patarimas vargiai ka begebės. Jie mano, pagalba gal būtų svarbesnė, jeigu kunigas įsimaitytų tada, kai dar byla yra tik ruošiamą teisme išskelbti.

**22,000 Skirybų Duota
Cook Kauntėje
1946 m.**

1946 metais Cook kauntės Circuit ir Superior teismai davė skirybų apie 22,000. Ši skaitlinė yra kone dvigubai didesnė, palyginus ją su skaičium skirybų duotų Cook kauntėje 1940 metais.

Skirybų teismų teisėjai ir kai kurie civiliai veikėjai ir dvasiškiečiai dabar plačiai diskutuoja klausimą, kaip sumažinti skirybas šiame krašte.

**Skelbia Skiepus
Prieš Džiova**

Džiova-tuberkuliozis. Nemažai žmonių jį nukamuoja ir daug pinigų kaštavo ir kaštuoja kovai su džiova.

Dabar Dr. Frederick Tice skelbia, kad kovai su džiova vartojami skiepai-serumas.

Si gydulė pirmą kartą į Ameriką buvo atgabenta iš Francūzijos 1936 m. Per 10 metų, sako Dr. Tice, daugiau nei 4-500 chigagicū buvo įskiepyti. Tarp jų įskiepyta 1,500 kūdikių. Mes darome išvadą, sako Dr. Tice, kad skiepai apsaugo vaikus bent penkis metus nuo džiovos.

**Reikalauja Pirmos
Vietos Balote**

Praėjusį ketvirtadienį kandidatai nominavimui į Chicago mero ofisą ateinančiuose rinkimuose užregistravo savo petijas.

Daugiausia iki šiol buvo kalbama apie tuos kandidatus, kuriuos užgyrė reguliarios respublikonų ir demokratų organizacijos, būtent respublikonų Root ir demokratų Kennelly.

Iš šių dviejų kandidatų vadinamą pirmąją vietą, balota kairėje pusėje, gavo respublikonas. Jis, mat, užsiregistravo pirmiau, negu Kennelly.

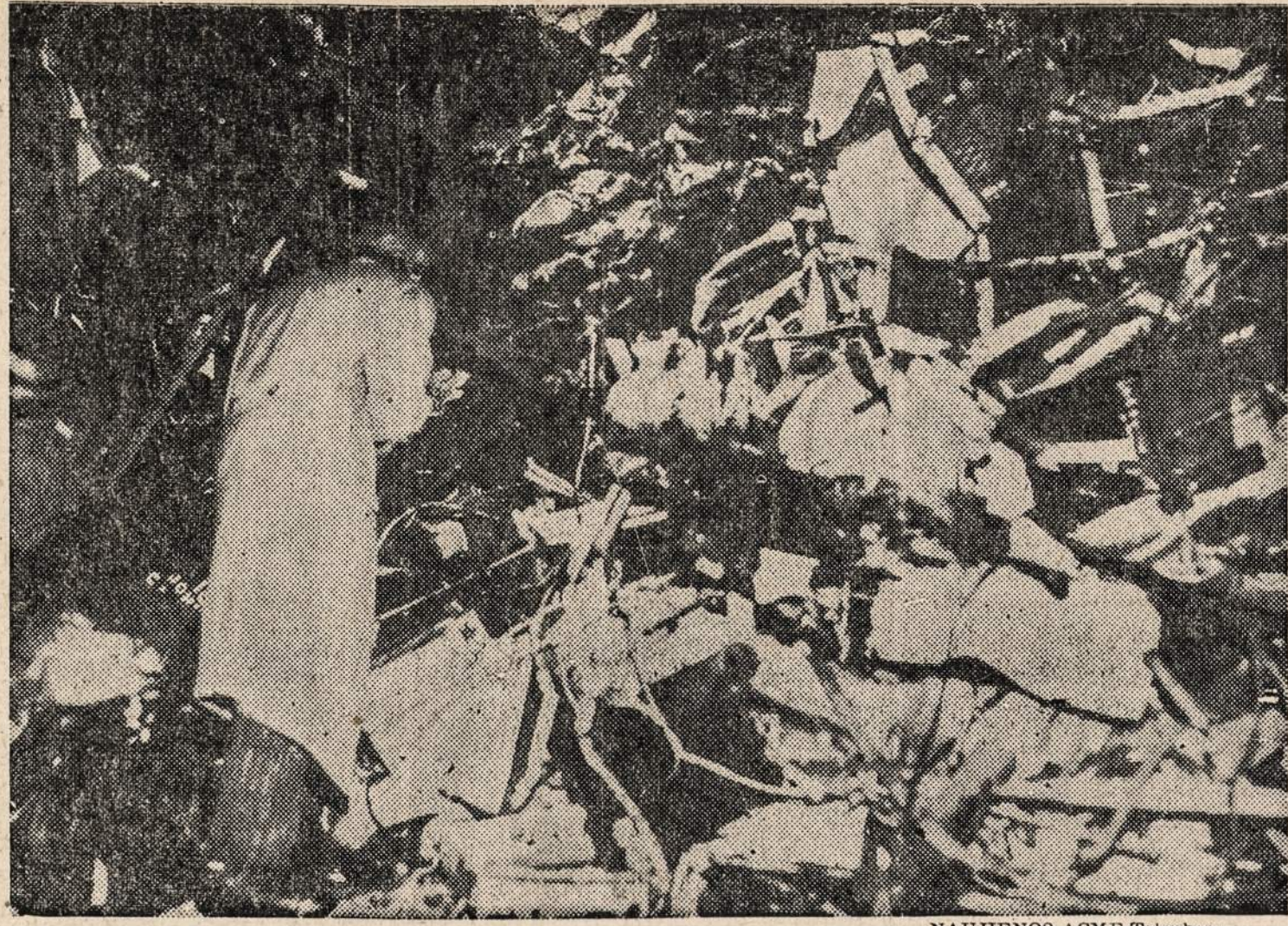
Bet kitas respublikonas, kandidatuojas nominavimui į mero atva kaip nepriklausomas, Walter R. Pocanowski, išskėlė bylą teisme, reikalaujamas pirmos vietos sau. Jisai aiškina, kad jis pirmas stovėjo registruojamų kandidatų eilėje, o tuoj paskui jį buvęs respublikonas Root. Todėl jo vardas ir turėjęs būti balote pirmoje vietoje.

Pocanowski leidžia Chicagoje laikraštelį. Jisai smarkiai atakuoja gubernatoriaus Green administraciją. Kaip žinoma, respublikonai nepaliaujamai kalba apie demokratų politinę "mašyną". Pocanowski, savo keliu, skelbia davinius, kurie rodo, kad respublikonų mašina yra ne geresnė už demokratų mašiną.

**Du Vaikėzai
Pavogė Kailinius
Vertės \$7,634**

Du vaikėzai, vienas apie 16 metų, o kitas apie 18, praėjusį šeštadienį įėjo į C. Henning Fur Coat Co. krautuvių, 524 N. Michigan ave. Grasindami ginklais jie suvaldė krautuvių savininkę poniją Clarą Kellner ir jos sūnų ir pasiėmė trejus mink kailinius vertės \$7,634 išėjo iš krautuvių ir dingo.

Skaitykite ir kitus paraginkite skaityti "NAUJENAS"

NASHVILLE, Tenn. — Aštuoniolika John Calvert magikų trupės narių skrido šiuo lėktuvu, kuris nukrito ir susidaužė. Trupės nariai buvo sukrėsti ir sužeisti, bet nė vienas jų neprarado gyvasties.

Laiškas iš Vokietijos

Šį laišką gavo Petronėlė ir Paul Milleriai, 1515 No. Bell ave., nuo savo giminaitės studentės-medikės.

Evlangenas, 16.12.1946

Mielas Dėde ir Dėdiciene!

Visų pirma noriu palinkėti besartinančių šv. Kalėdų ir Naujųjų Metų progą daug daug laimės ir sėkmės Jūsų gyvenime ir darbe. Gaila, kad negaliu būti su Jumis kartu, kad praleisti tas švenčių dienas artimųjų žmonių tarpe, tačiau nors iš tolo sveikinu.

Nežinau, ar Jūs, Dėde, gavot mano rašytus Jums laiškus, nes jau praėjo gerokas laiko tarpas, tačiau iš Jūsų jokios žinutės negaunu. Jūsų dovanėles gavau ir labai už jas dėkoju. Šiomis dienomis išsiųsiu Jums mažą dovanėlę. Dovanokite, Dėde, jei Jums ir nepatiks, tačiau nieko geresnio pas mus nėra, mažiausia bus Jums šoks toks realus daiktelis iš šio pus vandenyno, ir padarytas vieno išeivijos lietuviu.

Kas naujo pas Jus? Gal gavote kokią žinutę iš Lietuvos. Pas mus čia niekas, atrodo, nenasikeitė, tačiau antravertus kiekviena diena yra nauja, su naujom žiniom ir paskalom, kurios nuotaikas keičia. Sunkus toks gyvenimas be tikrumo, be planų ateičiai ir asmeniško saugumo. Mūsų "draugai" varo didelę propagandą, kad D. P. važiuotu namo, žinoma, kad ten galėtų su jais susvesti sąskaitas. Kur pagaliau to viso galas, sunku pasakyti, tik viena aišku, kad toks nepastovus gyvenimas ilgai negali tęstis.

Artėja Kalėdos. Jūs negalit išsivaizduoti, Dėde, kaip tokios šventės sunkiai mane veikia, nes per jas ypatingai stipriai bąjaučiu, ką esu praradus. O, kad nors sužinočiau, kad mamytė ir visa šeima gyvi ir Lietuvoj; gal tada ir viskas nebūtų taip sunku. Žinoma, ne aš viena tokio likimo paliesta yra dar nelaimingesnių žmonių, nes aš juk turiu Jus. Dėdiciene, nes aš juk turiu Jus. Dėdiciene, tiesus nuoširdus žodis man daug padeda. Taigi, galvą aukštyn.

Pas mus dabar užėjo stiprus šalčiai, tai vaikštom visi susitraukę, su kuru, mat, čia blogai, universitetas, taip pat nekūrentas, taip kad ir mokslas į galvą sunkiau lenda. Per šias Kalėdų atostogas dirbsiu ligoninėj. Atlieku pirmą savistovią praktiką.

Na, turbūt jau gana Jus varginti savo laišku. Rašykite man, kas naujo pas Jus ir kaip praleidot šventes.

Tiesa, Bronė dokumentų dar negavo. Tur būt, dar nepa-

KORESPONDENCIJA

San Francisco, Cal.

1946 m. gruodžio mėn. 29 d. San Francisco lietuviai susirinko YCW patalpose Kalėdų vaišės. Buvo tai ne tik Kalėdų vaišės, bet kartu ir atsiveikimo vakarienė. Mus apleidžia pp. Savickai. Nepaprastai liūdna skirtis, nes pp. Savickai nebuvo tik ciliai nariai. Jie atėjo į lietuvių būrelį su visa širdimi. Kiekvienas gerai žinojo, kad jų asmenyse turi draugų ir patarėjų. Trentriniamis padėti pp. Savickai buvo visada pasiruošę. (Vieną kartą savo korespondencijoj minėjau, kad p. Savickienė yra labai daug aukojusi rūbų trentriniamis Europoje). Pp. Savickams buvo įteiktas šuklus albumas, — kad visad prisimintų San Francisco ir jo lietuvius, ir svarbiausia, kad prisimintų ir tėtų pradėtąjį darbą — Lietuvių Trentrinųjų šelpimą. Pp. Savickams naujoje vietoje linkime "gero vėjo".

Vaišės praėjo labai jaukioje nuotaikoje. P. Skimanas parodė dvi filmas. Buvo sušokta net klumpakojis ir skirstytasi namo. — J. L.

PAIEŠKOJIMAS

Venckus Vaclovas, Juozo sūnus, gimęs čekiškes miestely, Kauno apskrity, ieško giminių. Jie yra:

Rudakienė-Šukytė Ona, gimusi čekiškes miestely, Kauno apskrity; 1919 metais išvykusi į Ameriką ir ištėkėjusi už Rudako. Kiek žinoma, turėjo du vaikus, sūnų Petrą ir dukterį Mildrutę. Manoma, kad jie gyvena Chicagoj. Rudakienė-Šukytė Ona yra Venckaus Vaclovo motinos Venckienės-Šukytės sesuo.

(Dėl daugiau informacijų malonėkite kreiptis tokiu adresu: Mrs. H. Šimkus, 3538 S. Halsted street, Chicago, Ill.)

Amerika padės graikams sustiprėti

ATENAI, Graikija, saus. 3 d. — Iš Amerikos sugrįžęs premjeras Tsaldaris pareiškė, kad J. Valstybių valdžia pradžioje duoti graikams skubią ir stiprią paramą.

Tsaldaris važinėjo į Jungtinių Tautų saugumo tarybą ir skundė Albanijos, Bulgarijos ir Jugoslavijos valdžias.

Tuo pačiu metu jis aplankė Washingtoną ir kalbėjosi su atstakomingu užsienio ir finansų departamentų pareigūnais.

—Gen. Eisenhower paneigė žinias esą jis bet kada rengėsi siekti politinio darbo.

**REIKALINGAS
Chandelier Maker**

Patyręs vyras prie sudėstymo smoker stands dalių; turi mokėti, kaip sudėti, išgrūžti ir tap white metal castings darbu. Reikia tokio, kuris pirmiau yra dirbęs prie grindinių lempų darbu.

GERAS MOKESTIS ir geros darbo sąlygos.

MASTERCRAFT Machine Products

216 N. Clinton St. 6-tas aukštas.

**HANDY MEN
Geros Progos**

Pageibėti prie namo apžiūrėjimo. Patyrusių arba nepatyrusių. GERAS MOKESTIS Nuolatinis darbas. ATEIKITE ŠIANDIEN!

YELLOW CAB CO.

57 E. 21st St.

**REIKIA DIRBTUVEI
PAGALBOS**

Mums reikia dviejų dirbtuvės pagalbininkų. Nuolatinis darbas; atleidimų nėra. Pradėkit naujus metus su

REMPE COMPANY

340 No. Sacramento

REIKALINGAS BUCERYNS

New Life Delicatessen, 3331 So. Halsted St.

REIKIA NAKTINIO SARGO

— IR —
DZENITORIAUS DARBUI
South Side dalyje.
6 dienų darbo savaitė.
\$42.00
3300 SO. INDIANA AVE.

**REIKALINGAS
Assistent Foreman**

Mechanikai nusiteikęs vyras. Patyręs prie sudėstymo dalių. Atsakomingas žmogus, vedes, tarpe 30 ir 45 metų amžiaus pagaudajamas.

GERAS MOKESTIS ir geros darbo sąlygos. Atsišaukite:

**MASTERCRAFTERS
CLOCK & RADIO CO.**

216 N. Clinton St. 6-tas aukštas.

REIKALINGAS TEKINTOJAS

plauštymo ir rankinis tektintojas, norįs išmokti; geras mokestis iš pradžių tinkamam žmogui; pastovus darbas.

LONERGAN DIE CO.,
4514 Lexington.

**REIKIA
BUS BOYS**

Darbas rytais. Sekmadienį nereikia dirbti. Turi atrodyti tvarkingai, gražiai ir švariai.

HARDING'S, 68 W. MADISON

PRINTER-OPERATOR, \$225 plus bonus, vesti asprities sotesines svaitraščio dirbtuve, 2 valandų kelionė į Chicago, arti 3 dideli ežerai. Republican, Knox Indiana.

REIKIA MAŠINISTŲ

Tiktai 1-mos klasės. Visokiam darbiu shop work. General Mechanical Co., 430 So. Green St.

**REIKIA
DZENITORIJŲ
NUOLATINIS DARBAS**

40 valandų darbo savaitė. 5 dienos Mokestis pradžioje 98c. 1 valandą ir laipsniškas pakėlimas. Daugelis pašalų darbininkams. ATEIKITE ŠIANDIEN!

EASTMAN-KODAK COMPANY

1727 Indiana Ave.

MARSHALL FIELD & COMPANY RESTORANAI

Turi sekamus darbus INDŲ PLOVEJAMS. Pirkiniams nuolaidos privilegija. Valgis ir uniformos parūpintos. Atsišaukite į Employment Office 3ūčias aukštas.

111 N. STATE ST.

REIKALINGAS VIDUTINIO amžiaus VYRAS. Pastovus darbas, geras mokestis; galima gauti ir kambarį, jeigu norima.

DIVISION ST. BATH HOUSE
1916 W. Division St.

CLASSIFIED ADS.

HELP WANTED—MALE
Reikia Darbininkų

**REIKALINGAS
Chandelier Maker**

Patyręs vyras prie sudėstymo smoker stands dalių; turi mokėti, kaip sudėti, išgrūžti ir tap white metal castings darbu. Reikia tokio, kuris pirmiau yra dirbęs prie grindinių lempų darbu.

GERAS MOKESTIS ir geros darbo sąlygos.

MASTERCRAFT Machine Products

216 N. Clinton St. 6-tas aukštas.

**HANDY MEN
Geros Progos**

Pageibėti prie namo apžiūrėjimo. Patyrusių arba nepatyrusių. GERAS MOKESTIS Nuolatinis darbas. ATEIKITE ŠIANDIEN!

YELLOW CAB CO.

57 E. 21st St.

**REIKIA DIRBTUVEI
PAGALBOS**

Mums reikia dviejų dirbtuvės pagalbininkų. Nuolatinis darbas; atleidimų nėra. Pradėkit naujus metus su

REMPE COMPANY

340 No. Sacramento

REIKALINGAS BUCERYNS

New Life Delicatessen, 3331 So. Halsted St.

REIKIA NAKTINIO SARGO

— IR —
DZENITORIAUS DARBUI
South Side dalyje.
6 dienų darbo savaitė.
\$42.00
3300 SO. INDIANA AVE.

**REIKALINGAS
Assistent Foreman**

Mechanikai nusiteikęs vyras. Patyręs prie sudėstymo dalių. Atsakomingas žmogus, vedes, tarpe 30 ir 45 metų amžiaus pagaudajamas.

GERAS MOKESTIS ir geros darbo sąlygos. Atsišaukite:

**MASTERCRAFTERS
CLOCK & RADIO CO.**

216 N. Clinton St. 6-tas aukštas.

REIKALINGAS TEKINTOJAS

plauštymo ir rankinis tektintojas, norįs išmokti; geras mokestis iš pradžių tinkamam žmogui; pastovus darbas.

LONERGAN DIE CO.,
4514 Lexington.

**REIKIA
BUS BOYS**

Darbas rytais. Sekmadienį nereikia dirbti. Turi atrodyti tvarkingai, gražiai ir švariai.

HARDING'S, 68 W. MADISON

PRINTER-OPERATOR, \$225 plus bonus, vesti asprities sotesines svaitraščio dirbtuve, 2 valandų kelionė į Chicago, arti 3 dideli ežerai. Republican, Knox Indiana.

REIKIA MAŠINISTŲ

Tiktai 1-mos klasės. Visokiam darbiu shop work. General Mechanical Co., 430 So. Green St.

**REIKIA
DZENITORIJŲ
NUOLATINIS DARBAS**

40 valandų darbo savaitė. 5 dienos Mokestis pradžioje 98c. 1 valandą ir laipsniškas pakėlimas. Daugelis pašalų darbininkams. ATEIKITE ŠIANDIEN!

EASTMAN-KODAK COMPANY

1727 Indiana Ave.

MARSHALL FIELD & COMPANY RESTORANAI

Turi sekamus darbus INDŲ PLOVEJAMS. Pirkiniams nuolaidos privilegija. Valgis ir uniformos parūpintos. Atsišaukite į Employment Office 3ūčias aukštas.

111 N. STATE ST.

REIKALINGAS VIDUTINIO amžiaus VYRAS. Pastovus darbas, geras mokestis; galima gauti ir kambarį, jeigu norima.

DIVISION ST. BATH HOUSE
1916 W. Division St.

HELP WANTED—FEMALE
Darbininkų Reikia

**Ar jūs ieškote gero
uždarbio ir saugumo?**

**THE TELEPHONE
COMPANY
TURI KELETĄ DARBU
DZENITORKOM**

Uždirbsite 72½c. į valandą iš pat pradžios 77½c. į valandą po 3 mėnesių 82½c. į valandą po 6 mėnesių.

**Valymo darbas moterim
visose miesto dalyse**

Darbo valandos:
5:30 po pietų iki 12 nakties.

ATSISAUKITE:

**Illinois Bell
Telephone
Company**

EMPLOYMENT OFFICE FOR WOMEN STREET FLOOR
309 W. Washington St.

FOOD CHECKERS

Pilno laiko darbas, \$150 į mėnesį, plus valgis. Taipgi reikia daliai laiko food checkers. Maloni aplinkuma. Hotel Shoreland, 5454 South Shore Drive, PLAZA 1000, Mr. Bori.

**REIKIA JAUNŲ LIETUVAIČIŲ
merginu dirbti banke. Dėl platesnių informacijų pasaukite CANAL 8500 arba rašykite adresu:**

Box No. 1946,
1739 South Halsted Street
CHICAGO 8, ILL.

**REIKIA
NAKTINIŲ VALYTOJŲ**

9:30 vakaro iki 5:30 ryto. Šeštadienį naktį nereikia dirbti. Uniformos ir valgis parūpinta.

HARDING'S, 68 W. MADISON

**REAL ESTATE—FOR SALE
Namai Žemė—Pardavimui**

PERKAM, parduodam namus, biuzinis, lotus, farmas ir mainome kas ką turite. Apraudžiam nuo gaisro ir visokiu nelaimiu. Nuo naujų metų (1946) išėjo naujas įstatymas, kad automobilis būtinal reikia aprausti. Pasaukite mus, o mes Tamstai patarnausime visuose "ikaluose."

PAUL M. SMITH & CO.
4457 So. Talman Avenue
Telefonas VIrginia 1662
arba REPublic 10255

MARQUETTE PARKE

5 kambarių murinis bungalow, atkegen frontas, stokeris, garažas, geriausioj padėty. arti mokyklų, bažnyčios, krautuvių ir parko. Geriausias pirkinys iš bungalow Marquette Parke, kas pirks tuojau. Visi kambariai dideli; tuojaus įėjimas.

Taipgi murinis dviflitis po 5 kambarius, vandeniu apšildomas, stokeris, rendos neša po \$55 flatas, greitam pardavimui \$14,500. Tuojau įėjimas į vieną flatą. Geriausias pirkinys iš dviflitių šioje apylinkėje. Teisingas patarnavimas.

CHAS URNICH-URNIKAS
2500 W. 63rd St. 2 lubos
Prospect 6025

NAUJI BARGENAI

4-ių kambarių (užpakaly) naujas bungalow. \$9,500. 5-ių kambarių bungalow, užbaigtas. \$12,000. 4-ių flatų murinis. \$10,000. Šiaip turime didelį pasirinkimą mažesnių ir didesnių nuosavybių.

Z. S. MICKEVICE,
4038 Archer Ave. LAfayette 6719

**PARDAVIMUI Marquette Parke
Rockwell arti 71 gatvės, 5 kambarių murinis bungalow, octagon front, iš šono įėjimas, plieno konstrukcija, insuliuotas, 12 colių sienos, naujas stogas ir "gutters". Furnace Winkler stoker apšildomas, 1 karo medinis garažas, 30 pėdų lotas, \$12,000, arba duokite savotišką pasiūlymą. Mažai reikia "cash" i- nešti, likusi suma 4%. Atsiliepkite tuojaus, nemokėkite už namą daugiau kur per mane galite nusipirkti už pigiau ir gaunate geresnes išlygas.**

**TEISINGAS PATARNAVIMAS
CHARLES URNICH (URNIKAS)**
2500 S. 63rd St. 2 lubos.
Tel. PROspect 6025.